

Výdaje na dopravu do zaměstnání jako nezdánitelná položka u daně z příjmů fyzických osob

Bc. Jakub Končítík

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jakub Končítik**
Osobní číslo: **M14972**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Výdaje na dopravu do zaměstnání jako nezdanitelná položka v dani z příjmu fyzických osob**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši problematiky zdanění příjmů fyzických osob.
- Srovnajte právní úpravu možnosti odpočtu výdajů na dopravu do zaměstnání od základu daně ve vybraných zemích Evropské unie a České republice.

II. Praktická část

- Analyzujte výdaje na dopravu českých domácností na základě statistiky rodinných účtů.
- Zjistěte dotazníkovým šetřením způsoby dopravy do zaměstnání, včetně jejich nákladovosti.
- Vytvořte návrh právní úpravy nezdanitelné položky v dani z příjmu fyzických osob a vyhodnoťte její dopad na rozpočet České republiky.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOSETTI, Simone. Policy Recommendations: for EU Sustainable Mobility Concepts Based on CIVITAS Experience. 1st ed. Freiburg: ICLEI – Local Governments for Sustainability, 2014, 66 s. ISBN 978-80-86502-77-9.
DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 327 s. ISBN 978-80-7552-035-7.
HOFSTADLER, Hannes and Ronald HEINRICH. Expatriate Management. 1st ed. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 159 s. ISBN 978-80-7204-700-0.
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1.1.2016. 25. vyd. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.
ZAJÍČKOVÁ, Miroslava, Radim BOHÁČ a Igor VEČEŘ. Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace. 1. vyd. Praha: Leges, 2012, 470 s. ISBN 978-80-87576-21-2.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Markéta Slováková**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

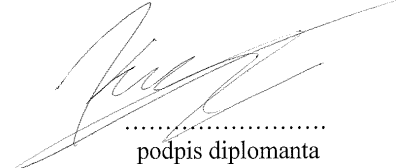
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použítou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně   18. 04. 2017

Jméno a příjmení: Bc. Jakub Končítík

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na možnost odpočtu výdajů dopravy do zaměstnání od základu daně, v podobě nezdanitelné položky. Teoretická část se zabývá primární problematikou daně z příjmů fyzických osob a možností odpočtu výdajů dopravy do zaměstnání ve vybraných zemích Evropské unie. Projektová část byla zpracována na základě praktické části, kde byly analyzovány výdaje na dopravu do zaměstnání českých domácností, a na základě dotazníkového šetření byla navrhována právní úprava této nezdanitelné položky.

Klíčová slova: daň z příjmů fyzických osob, základ daně, nezdanitelná položka, poplatník, výdaje na dopravu do zaměstnání

ABSTRACT

The thesis is focused on the possibility countdown transportation expenses to work from tax base as non-taxable item. Theoretical part deals with problematis natural person income tax and possibility countdown transportation expenses in selected countries of the European union. Project part was composed on the basis of the practical part, where I analyzed transportation expenses to work of czech households and I created legal regulation this non-taxable item based on questionnaire survey.

Keywords: natural person income tax, tax base, non-taxable item, taxpayer, transportation expenses to work

V první řadě bych chtěl poděkovat slečně Ing. Markétě Slovákové za čas, cenné rady a trpělivost, kterou věnovala mé diplomové práci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KONSTRUKCE DANĚ	13
1.1 POJEM „DANĚ“	13
1.1.1 Znaký daně	13
1.1.2 Funkce daně	14
1.2 SOUSTAVA DANÍ V ČR	15
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	16
2.1 DAŇOVÉ SUBJEKTY	16
2.1.1 Poplatník a plátce daně.....	16
2.1.2 Daňový rezident a Daňový nerezident	16
2.2 REGISTRAČNÍ POVINNOST POPLATNÍKA DANĚ Z PŘÍJMŮ FO	17
2.3 ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ.....	17
2.3.1 Termín pro podání daňového přiznání	17
2.4 PŘEDMĚT DANĚ Z PŘÍJMŮ FO	17
2.5 CO NENÍ PŘEDMĚTEM DANĚ.....	18
2.6 OSVOBOZENÍ OD DANĚ	18
3 ZÁKLAD DANĚ	20
3.1 PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI DZD § 6	21
3.1.1 Příjmy osvobozené od DZD § 6.....	21
3.1.2 Příjmy, které nejsou předmětem DZD § 6	22
3.2 PŘÍJMY ZE SAMOSTATNÉ ČINNOSTI DZD § 7	22
3.2.1 Výdaje DZD § 7	22
3.2.1.1 Paušální výdaje	23
3.2.1.2 Daňová evidence.....	23
3.3 PŘÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU DZD § 8.....	23
3.4 PŘÍJMY Z NÁJMU DZD § 9.....	24
3.4.1 Výdaje DZD § 9	24
3.5 OSTATNÍ PŘÍJMY DZD § 10	24
3.5.1 Výdaje DZD § 10	24
3.6 NEZDANITELNÉ POLOŽKY	25
3.7 ODČITATELNÉ POLOŽKY	25
3.7.1 Daňová ztráta	25
3.7.2 Výdaje na vývoj a výzkum.....	26
3.8 SAZBA DANĚ	26
3.8.1 Solidární zvýšení daně	26
3.9 SLEVY NA DANI A DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ	27
3.9.1 Slevy na dani	27
3.9.2 Daňové zvýhodnění.....	28

3.10	ZÁLOHY NA DZP.....	28
4	VÝDAJE NA DOPRAVU DO ZAMĚSTNÁNÍ.....	29
4.1	ČESKÁ REPUBLIKA	29
4.1.1	Paušál na dopravu	29
4.1.2	Doprava do práce na náklady zaměstnavatele	30
4.1.3	Příspěvek na dojíždění do práce.....	31
4.2	NĚMECKO.....	32
4.3	RAKOUSKO.....	34
4.4	FRANCIE.....	37
4.5	OSTATNÍ ZEMĚ EVROPSKÉ UNIE	41
II	PRAKTICKÁ ČÁST	42
5	VÝDAJE NA DOPRAVU ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ NA ZÁKLADĚ STATISTIKY RODINNÝCH ÚČTŮ	43
5.1	DOPRAVNÍ EKONOMIKA.....	43
5.2	RODINNÉ ÚČTY.....	44
5.2.1	Rodinné účty do roku 2016	44
5.2.2	Rodinné účty od roku 2017	45
5.3	STATISTIKA RODINNÝCH ÚČTŮ	46
6	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	51
7	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	60
8	PROJEKT ZAVEDENÍ NOVÉ NEZDANITELNÉ POLOŽKY VE VĚCI ODPOČTU VÝDAJŮ NA DOPRAVU DO ZAMĚSTNÁNÍ OD ZÁKLADU DANĚ.....	61
9	NÁVRH PRÁVNÍ ÚPRAVY NEZDANITELNÉ POLOŽKY - ODEČET VÝDAJŮ NA DOPRAVU DO ZAMĚSTNÁNÍ A JEJÍ DOPAD NA STÁTNÍ ROZPOČET ČR.....	63
9.1	NÁVRH PRÁVNÍ ÚPRAVY NEZDANITELNÉ POLOŽKY	63
9.2	DOPAD NEZDANITELNÉ POLOŽKY NA STÁTNÍ ROZPOČET ČR	65
	ZÁVĚR	67
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK.....	73
	SEZNAM GRAFŮ	74
	SEZNAM PŘÍLOH.....	75

ÚVOD

Každý z nás již jistě řešil problém s dopravou do zaměstnání, zejména v souvislosti s vysokými náklady za tuto dopravu. Pohonné hmoty jsou bohužel vyčerpateľný zdroj, takže jejich cena bude pravděpodobně stále narůstat. Některé velké automobilky, již testují alternativní dopravní prostředky, avšak ceny za tyto dopravní prostředky se pohybují velmi vysoko. Není potom divu, že vysoká cena za dopravu do/ze zaměstnání může hrát důležitou roli při rozhodování, zda danou práci v delší dojezdové vzdálenosti vzít nebo raději hledat práci v místě trvalého bydliště a tuto vysokou nákladovou položku tak minimalizovat. Zejména, když denní dojíždění do zaměstnání ovlivňuje kvalita a dostupnost dopravní infrastruktury, v tom má Česká republika rezervy. Například při hromadné dopravě přes hranice krajů, protože jednotlivé kraje se mezi sebou na dotacích na tuto dopravu obtížně domlouvají.

Rád bych do české daňové legislativy vnesl návrh nové nezdanitelné položky, kterou by si mohli poplatníci odečíst od základu daně v souvislosti s dopravou do zaměstnání. Možnost uplatnění daňově odečitatelných výdajů souvisejících s dopravou do zaměstnání, mají zaměstnanci v některých zemích Evropské unie, kde by se eventuálně mohla ČR inspirovat. V ČR si mohou uplatňovat odpočet výdajů na dopravu pouze osoby samostatně výdělečně činné, nebo osoby, které mají příjmy z nájmu. Protože tyto výdaje za dopravu jsou zahrnuty do výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to buď v podobě odečtu skutečných výdajů, nebo výdajů paušálních. Zaměstnanci si nyní mohou uplatňovat slevy na dani, nezdanitelné částky, daňová zvýhodnění nebo daňové bonusy, avšak tyto formy úlev jsou společné pro všechny daňové poplatníky - fyzické osoby. Proti osobám samostatně výdělečně činným a osobám, které mají příjmy z nájmu, jsou tedy zaměstnanci ve věci odečtu výdajů souvisejících s dosažením jejich příjmů znevýhodněni.

V současné době není v ČR znám konkrétní návrh nového systému zdanění, tudíž není úplně možné rozebírat konkrétní daňové dopady případných změn na daňové poplatníky. Jestli by však zůstal zachován dosavadní postup výpočtu mzdy, a zároveň by bylo možné navíc uplatnit např. paušální nebo skutečné výdaje spojené s dopravou do zaměstnání, případně pak náklady na přestěhování zaměstnance za práci, pro osoby, které vykonávají závislou činnost, by to jistě byla vítaná změna.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou, praktickou a návrhovou část. V teoretické části jsem čtenáře seznamoval s problematikou daně z příjmů fyzických osob a srovnával

možnosti odpočtu výdajů na dopravu do zaměstnání v podmínkách ČR a jiných vybraných zemích EU. Praktická část zkoumá tyto výdaje na dopravu z pohledu českých domácností a jsou zde popsány výstupy z dotazníkového šetření. V návrhové části jsem vytvořil projekt právní úpravy nezdanitelné položky a vypočítal její možný dopad na státní rozpočet ČR.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je vyhodnocení způsobů a nákladovosti dopravy do zaměstnání občanů ČR a navrhnout podle těchto získaných informací novou nezdavitelnou položku, která by v budoucnu mohla být implementována do české daňové legislativy jako je tomu v mnoha zemích EU. Věřím tomu, že tato nová nezdavitelná položka by sjednotila různé příspěvky na dopravu a vedla by ke zlepšení aktuální situace.

Při psaní této odborné práce jsem využil různé metody zpracování.

Hlavní metodou při zpracování mé teoretické části je literární rešerše, která je sama o sobě výzkumem, který je založen na analýze kvalitativních dat (dokumentů). Tato metodika je postavena na logických pravidlech a detailním porozumění současného stavu poznání v daňové oblasti, na kterou se má diplomová práce zaměřuje. Rešerše by měla být přesvědčivou odpovědí na zkoumanou látku a vytvořit tak ucelený a srozumitelný náhled i pro čtenáře, který se v této oblasti nepohybuje.

Zásadní metodou mé praktické části bylo dotazníkové šetření, je to jedna z kvantitativních metod výzkumu pro veřejnost nebo vybraný okruh respondentů. Díky této metodě jsem obdržel velké množství dat s méně podrobnými informacemi. Dále jsem využil v praktické části metodu analýzy výdajů na dopravu domácností na základě statistiky rodinných účtů. Všechny tyto získané informace jsem pomocí dedukce a syntézy sjednotil a vytvořil podle nich novou právní úpravu nezdavitelné položky pro českou daňovou legislativu, která je podle mě dlouhodobě udržitelná i z pohledu českého státního rozpočtu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KONSTRUKCE DANĚ

1.1 Pojem „daň“

České právo v současnosti nemá v žádném účinném právním předpise ustanovení, které by obecně a jednotně vymezilo pojem „daň“ tak, aby tuto definici bylo možno použít v rámci právního řádu. Pouze zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“ nebo „DŘ“), obsahuje v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 následující definici:

„Daní se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Daň podle odstavce 3 zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.“

Jak je v tomto ustanovení uvedeno, nelze toto vymezení vztahovat na celý právní řád, ale pouze na daňový řád. Pokud jiný zákon použije pojem „daň“, nejedná se o vymezení podle daňového řádu.

Abychom dovedli význam pojmu „daň/daně“, musíme se ubírat poněkud složitější cestou a tento pojem dovést zobecněním toho, co zjišťujeme z jednotlivých právních norem upravujících daňové vztahy. (Dvořáková, 2016, s. 17)

1.1.1 Znaky daně

Podle vymezení pojmu daně již víme, že není důležité, zda určitá platba ve svém názvu obsahuje slovo „daň“. Může se jmenovat různě, je ale charakterizována svými vlastnostmi nebo znaky.

Daň je:

- povinná,
- zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu,
- nenávratná,
- neekvivalentní,
- zpravidla neúčelová. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 9)

1.1.2 Funkce daně

Daně se stávají důležitým nástrojem ekonomické politiky státu, požaduje se od nich mnohem více, než jen naplnit veřejné rozpočty. Moderní daně plní nebo mohou plnit celou řadu funkcí. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 11)

Mezi nejdůležitější funkce můžeme zařadit následující:

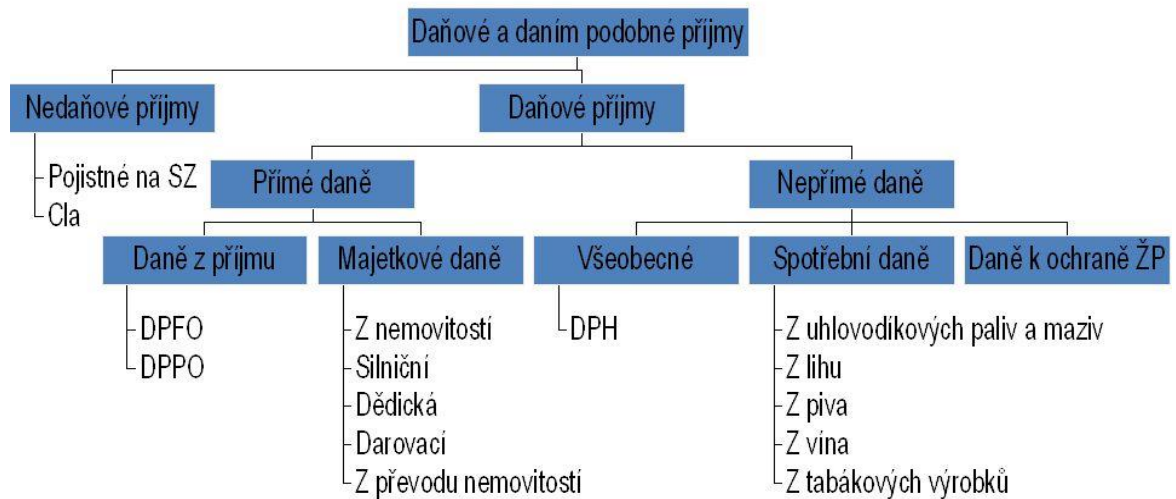
- fiskální – primární funkce daní, mají schopnost naplnit veřejný rozpočet,
- alokační – přerozdělování daní podle uvážení (tam, kde si stát myslí, že jsou potřeba),
- redistribuční – zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů,
- stabilizační – daně prostřednictvím této funkce přispívají ke zmírnění cyklických výkyvů v ekonomice,
- stimulační – stát poskytuje různé formy daňových úspor, anebo naopak provádí vyšší zdanění, tak aby podpořil ekonomický růst, nebo aby motivoval ke spotřebě určitých statků.

Podle těchto funkcí může být daň:

- progresivní – přerozděluje důchod od subjektů s většími důchody k subjektům s menšími důchody,
- proporcionální – přerozděluje důchody mezi jedinci s různou úrovní důchodu,
- degresivní – s větší frekvencí dopadá na subjekty s menšími důchody, např. zdanění spotřeby. (Profí společnosti, 2013)

1.2 Soustava daní v ČR

Soustava daní v ČR

Obrázek 1 Soustava daní ČR (SlidePlayer, 2017)

DPFO spolu s DPPO můžeme zařadit mezi přímé daně spolu s dani majetkovými. Mezi další daňové příjmy ČR patří mimo přímých daní i daně nepřímé.

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Daň z příjmů fyzických osob můžeme zařadit mezi daně přímé spolu s daní z příjmů právnických osob a majetkovými daněmi z důvodu, že ji zaplatí ten, komu je určena. To znamená, že poplatník daně je zároveň i plátcem daně. Zdaňování příjmů fyzických osob je upraveno zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů („ZDP“). (Hovorka, 2005, s. 15)

DPFO je univerzální daní, již podléhají veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. Je to daň, která je svázána s největším očekáváním na straně jedné a odporem na straně druhé. Její redistribuční efekty se v posledních letech dramaticky mění. Nyní spíše než od bohatších k chudším, slouží k přerozdělování příjmů od zaměstnanců k těm, u kterých převažují jiné druhy příjmů (zejména příjmy ze samostatné činnosti a příjmy, které souvisejí s nakládáním s majetkem). Výnos daně z příjmů FO až do roku 1997 i relativně rostl, od té doby má spíše klesající tendenci. Například v porovnání se státy EU je dosti nízký. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 59)

2.1 Daňové subjekty

Pro potřebu DPFO je nutné vymezit pojmy jako poplatník a plátcem daně nebo daňový rezident a nedaňový rezident.

2.1.1 Poplatník a plátcem daně

Dvořáková (2016, s. 23) uvádí, že poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani. Typickým příkladem je OSVČ, která ze svých příjmů odvádí DPFO.

Ve své dřívější publikaci Dvořáková (2013, s. 23) přidala definici plátcem daně, kterého definuje jako: „Osobu se sídlem nebo bydlištěm na území ČR, která podle tohoto zákona odvádí správci daně daň, nebo zálohu na daň, které jsou vybrány od poplatníků nebo poplatníkům srazeny nebo úhradu na zajištění daně.“

2.1.2 Daňový rezident a Daňový nerezident

Daňový rezident je FO, která má na území ČR bydliště. Daňovým rezidentem je i osoba, která tu bydliště nemá, avšak na území ČR v průběhu kalendářního roku pobývá alespoň 183 dnů. Naproti tomu nerezidentní nemají v ČR bydliště a pobývají zde méně než 183 dnů. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 154)

Tedy podle těchto definicí můžeme daňového rezidenta formulovat jako osobu, která podléhá DPFO svými celosvětovými příjmy (příjmy z ČR i příjmy ze zahraničí). Daňový nerezident podléhá DPFO jen příjmy ze zdrojů na území ČR.

2.2 Registrační povinnost poplatníka daně z příjmů FO

Daňový poplatník je povinen podat přihlášku k registraci k DPFO u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, kdy nastala jedna z událostí:

- začal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo dostal příjem ze samostatné činnosti.

Existují i výjimky, kdy poplatník daně není povinen podat přihlášku k DPFO a to jestli má pouze příjmy:

- které nejsou předmětem daně,
- jsou osvobozené od daně,
- z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. (Dvořáková, 2016, s. 30-31)

2.3 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím pro FO je vždy kalendářní rok. (Marková, 2016, s. 21)

2.3.1 Termín pro podání daňového přiznání

Daňové přiznání k dani z příjmů musíme podat na finanční úřad do 1. dubna následujícího roku. Je-li to sobota nebo neděle, je posledním dnem následující pondělí. Termín je možné prodloužit o tři měsíce, v případě jestli nám daňové přiznání bude zpracovávat daňový poradce. (Jak podnikat, 2017)

2.4 Předmět daně z příjmů FO

Zaměříme-li se na vymezení předmětu DPFO, zjistíme, že k DPFO, podléhají následující příjmy, přičemž je důležité zmínit, že se může jednat jak o příjem peněžní, nepeněžní nebo dosažený směnou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP),
- příjmy ze samostatné činnosti (§7 ZDP),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP),

- příjmy z nájmu (§ 9 ZDP),
- ostatní příjmy (§ 10 ZDP). (Dvořáková, 2016, s. 59)

2.5 Co není předmětem daně

Předmětem daně naopak nejsou příjmy, které jsou přesně vymezeny v §3 odst. 4 ZDP, kde můžeme najít celý jejich legislativní výčet, a to zejména:

- příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
- úvěry nebo zápůjčky s výjimkami uvedenými v §3 odst. 4 písm. b) bodech 1 a 2 ZDP,
- vypořádání společného jmění manželů nebo příjmy rozšíření rozsahu,
- příjem au-pair, a to v podobě stravy a ubytování,
- příjem plynoucí z vypořádání spoluvlastnictví rozdělením věci podle velikosti spoluvlastnických podílů apod. (Marková, 2016, s. 8-9)

2.6 Osvobození od daně

Některé příjmy jsou zcela osvobozeny od daně. Osvobození se týká více než 60 druhů příjmů, proto zmíním, jen ty nejdůležitější z nich. Je důležité si uvědomit, že existuje celá řada výjimek a to zejména v § 6 – 10 ZDP, které osvobozují specifické druhy příjmů. Příklad příjmů, které jsou osvobozeny od daně:

- příjmy z prodeje rodinného domu nebo bytu - příjmy z prodeje rodinného domu nebo bytu jsou osvobozené, pokud v nich prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem. Není-li splněna výše uvedená podmínka, je prodej osvobozen, pokud doba mezi nabytím a prodejem nemovitosti přesáhne 5 let,
- příjmy z prodeje movitých věcí - příjem z prodeje movitých věcí je vždy osvobozen, pokud tyto věci nejsou zahrnuty do obchodního majetku. Výjimku u movitých věcí tvoří příjmy z prodeje motorových vozidel, letadel a lodí. Zde platí podmínka osvobození prodeje po 1 roce od nabytí,
- příjmy z prodeje cenných papírů - od roku 2014 je nová lhůta pro osvobození příjmů od zdanění sjednocena na 3 roky. Při podílu nižším než 5 % se tedy tato lhůta prodloužila (z dřívějších 6 měsíců), při podílu nad 5 % zkracuje (z dřívějších

5 let). Pro správné daňové posouzení je důležité také přechodné ustanovení: zatímco prodloužení časového testu z 6 měsíců se uplatní až na nově nabyté cenné papíry (v roce 2014), zkrácení by se díky chybějícímu přechodnému ustanovení mělo použít i na cenné papíry nabyté dříve (před rokem 2014). Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů pořízených před nabytím účinnosti novely se bude posuzovat podle současných předpisů. Pro všechny cenné papíry se uplatní osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, pokud jejich celková částka za kalendářní rok nepřesáhne 100 tisíc Kč. Tato částka se však vztahuje k příjmům, nikoliv zisku,

- sociální příjmy - plně bez podmínek je od daně z příjmů FO osvobozena většina příjmů sociálního charakteru. Jedná se o nemocenské dávky, státní sociální podpory, dávky sociální péče, dávky v hmotné nouzi, podpora v nezaměstnanosti, příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti apod.,
- náhrady škody a pojistná plnění - u náhrady škody a pojistného plnění příjem nahrazuje vzniklé ztráty. Proto jsou i tyto příjmy od daně z příjmů FO osvobozeny opět v případě, že poškozený majetek nebyl součástí obchodního majetku,
- výhry ze soutěží - od daně z příjmů FO jsou osvobozeny ceny z veřejných a reklamních soutěží či sportovních soutěží nepřevyšující částku 10 tis. Kč. (iPodnikatel, 2014)

3 ZÁKLAD DANĚ

Tabulka 1 Konstrukce základu daně a výpočet daňové povinnosti poplatníka FO (Dvořáková, 2016, s. 68)

DZD § 6 +	Příjmy zvýšené o povinné pojistné, které hradí zaměstnavatel (nelze uplatnit žádné výdaje; nelze dosahovat ztráty)
DZD § 7 +	Příjmy – výdaje (výdaje skutečně vynaložené, anebo paušální; lze dosahovat ztráty)
DZD § 8 +	Příjmy (nelze uplatnit až na výjimky žádné výdaje; nelze dosahovat ztráty)
DZD § 9 +	Příjmy – výdaje (výdaje skutečně vynaložené, anebo paušální; lze dosahovat ztráty)
DZD § 10 +	Příjmy – výdaje (výdaje prokazatelně vynaložené, nelze uplatnit paušální výdaje kromě zemědělské výroby; nelze dosahovat ztráty)
=	Σ DZD (součet dílčích základů daně)
-	Odečet daňové ztráty vzniklé a vyměřené za předcházející zdaň. období
=	Základ daně po odečtení ztráty
-	Odečet nezdanielných částí ZD
-	Odečet odčitatelných položek
=	Základ daně snížený a zaokrouhlený na celá sta Kč dolů
x	Sazba daně 15 %
=	Daň, případně daňová ztráta (zaokrouhleno na celá Kč nahoru)
-	Slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě
=	Daň po uplatnění slev případně daňový bonus
-	Zaplacené zálohy, případně započtení srážkové daně
=	Zbývá doplatit (+), anebo zaplaceno více (-)

3.1 Příjmy ze závislé činnosti DZD § 6

Příjem ze závislé činnosti můžeme definovat jako mzdy nebo platy, které vycházejí ze zákona o dani z příjmů. Pelc (2016, s. 125) tyto příjmy definuje jako:

- plnění v podobě příjmů ze současného nebo dřívějšího:
  - pracovněprávního poměru – pracovní poměr, dohoda o provedení práce a dohoda o provedení činnosti,
  - služebního poměru – např. příjmy celníků, policistů, vojáků atd.,
  - členského poměru anebo obdobného poměru, v němž je osoba povinna dbát příkazů plátce,
  - plnění v podobě funkčního požitku,
- příjmy za prací členů družstev, společníků s. r. o. a komanditistů k. s.,
- odměny členům orgánu právnické osoby a likvidátora,
- příjmy plynoucí v souvislosti s výkonem závislé činnosti – např. náhrada ušlé mzdy, nepeněžní příjem v podobě využívání motorového vozidla pro služební i soukromé účely a to v hodnotě 1 % ze vstupní ceny (včetně DPH) vozidla za každý i započatý měsíc. Pokud je 1 % ze vstupní ceny menší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance právě hodnota 1 000 Kč,
- podle Vybíhala (2005, s. 76) je zde však ještě pátý příjem a to tzv. mezinárodní pronájem pracovní síly, který je vyplácen rezidentem ČR, který je považován za zaměstnavatele u kterého zaměstnanci vykonávají práci podle jeho příkazů.

3.1.1 Příjmy osvobozené od DZD § 6

Celý výčet je uveden v § 6 odst. 9 ZDP. Mezi nejběžnější osvobozené příjmy patří:

- nepeněžní plnění poskytnutá zaměstnavatelem z FKSP nejvýše však 20 000 Kč,
- zvýhodnění poskytnutá zaměstnavatelem provozující veřejnou dopravu pro zaměstnance a jeho rodinné příslušníky,
- nepeněžní dary z FKSP do úhrnné výše 2 000 Kč,
- přechodné ubytování do částky 3 500 Kč,
- sociální výpomoc v události živelné pohromy a to až do částky 500 000 Kč,
- platba zaměstnavatele v úhrnu nejvýše 50 000 Kč ročně jako forma penzijní přípojištění nebo příspěvku na pojistné. (Hovorka, 2005, s. 52-55)

3.1.2 Příjmy, které nejsou předmětem DZD § 6

Mezi příjmy, které nejsou předmětem DZD § 6, patří:

- náhrady cestovních výdajů a hodnota stravování na pracovních cestách,
- hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, stejnokroje, a pracovní oblečení,
- zálohy přijaté zaměstnancem od zaměstnavatele,
- náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení apod., používaného při výkonu práce,
- povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem. (Hovorka, 2005, s. 52-55)

Výpočet DZD § 6

$$DZD_{§6} = \text{Celkový roční příjem} * 1,34 \text{ (sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem)}$$

3.2 Příjmy ze samostatné činnosti DZD § 7

Příjmy ze samostatné činnosti se dříve označovaly jako „příjmy z podnikání nebo samostatně činnosti“. Pro účely DZP sem patří peněžní i nepeněžní příjmy z těchto činností:

- živnostenské podnikání,
- zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství,
- jiné podnikání podle zvláštních předpisů (znalci, tlumočníci),
- prodej nebo nájem majetku vloženého do obchodního majetku,
- prodej cenných papírů, vložených do obchodního majetku,
- podíly na zisku společníka v.o.s. nebo komanditní společnosti,
- nezávislé povolání,
- autorské honoráře. (Jak podnikat, 2017)

3.2.1 Výdaje DZD § 7

U DZD § 7 si podnikatel může vybrat, jestli bude výdaje uplatňovat tzv. paušálem, u kterého nejsou potřebné doklady o výdajích, nebo daňovou evidencí u které uvádí podnikatel výdaje podle skutečnosti – podle dokladů. Jestli bude podnikatel uplatňovat

výdaje daňovou evidencí, tak mluvíme o výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů. V ČR se ve větší míře používá uplatňování výdajů paušálem.

3.2.1.1 Paušální výdaje

Paušální výdaje nemůžeme uplatnit, pokud jsme spoluvlastníky majetku, kde příjmy a výdaje nejsou rozděleny mezi spoluvlastníky podle spoluvlastnických podílů, nebo jsme účastníkem sdružení bez právní subjektivity a naše příjmy a výdaje nemáme rozděleny rovným dílem. Pokud podnikatel může použít výdaje paušálem, tak jsou ve výši:

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů ze živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,
- 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
- 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, nejvýše však lze uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč (kromě příjmů podílů a z autorských příspěvků). (Daně, 2016, s. 38)

3.2.1.2 Daňová evidence

Podnikatel může vycházet z několika typů daňové evidence. V daňové evidenci lze základ daně zjistit:

- z kompletního účetnictví vedeného podle zákona u účetnictví,
- z daňové evidence vedené podle § 7b ZDP,
- ze mzdové evidence,
- ze záznamů o příjmech. (Dvořáková, 2016, s. 87)

Výpočet DZD § 7

$$DZD_{\S 7} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje}$$

3.3 Příjmy z kapitálového majetku DZD § 8

Jedná se zejména o příjmy:

- úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček,
- úroky z prodlení a poplatky z prodlení,
- úroky z vkladů na účtech, které jsou podle podmínek banky určeny k podnikání,
- úrokové a jiné výnosy z držby směnek. (Dvořáková, 2016, s. 96)

Výpočet DZD § 8

$$DZD_{\S 8} = \text{Příjmy}$$

3.4 Příjmy z nájmu DZD § 9

V DZD § 9 příjmy z nájmu se jedná o příjmy z nájmu nemovitých věcí, evidovaných jednotek a z nájmu movitých věcí. Je-li však příjem z nájmu movitých věcí jen příležitostný, bude vykazován v DZD § 10 ostatní příjmy. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 202)

3.4.1 Výdaje DZD § 9

U tohoto DZD si pronajímatel může vybrat, jestli bude vykazovat výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů nebo uplatní výdaje paušálem. Výdaje paušálem u tohoto DZD jsou stanoveny ve výši 30 %. Ať už se pronajímatel rozhodne jakkoliv, musí tento způsob uplatňování výdajů použít u všech příjmů v DZD § 9. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 202)

Výpočet DZD § 9

$$DZD_{\S 9} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje}$$

3.5 Ostatní příjmy DZD § 10

Do ostatních příjmů podle § 10 ZDP patří ty příjmy, které nespádají do žádného jiného DZD. Ostatní příjem můžeme definovat tak, že má jen příležitostný charakter a nelze je považovat za hlavní zdroj příjmů poplatníka. Nejčastější je příjem z příležitostných činnosti nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, pokud jejich úhrn nepřesáhne výši 30 000 Kč. (Dvořáková, 2016, s. 97 – 99)

3.5.1 Výdaje DZD § 10

U DZD § 10 lze uplatnit pouze skutečné výdaje (bez odpisů), které jsou prokazatelně vynaložené na dosažení příjmů. Výjimkou je pouze situace, kdy u příležitostné zemědělské

výroby můžeme uplatnit výdaje procentem z příjmů, a to ve výši 80 %, pokud uplatníme výdaje procentem z příjmů, musíme vést evidenci o příjmech. (Dvořáková, 2016, s. 97)

Výpočet DZD § 10

$$DZD_{\S 10} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje}$$

3.6 Nezdánitelné položky

Nezdánitelné položky se odečítají od základu daně a jsou to zejména:

- bezúplatné plnění ve formě:
  - darů poskytnutým obcím, krajům a organizačním složkám státu a to minimálně ve výši 1 000 Kč nebo 2 % ze ZD a maximálně 15 % ze ZD,
  - odběru krve, oceněn částkou 2 000 Kč,
  - odběr orgánu, oceněný částkou 20 000 Kč,
- úroky z hypotečního úvěru a z úvěru ze stavebního spoření a to maximálně 300 000 Kč za rok,
- penzijní příspěvek se státním příspěvkem ve výši 12 000 Kč, od 01. 01. 2017 se tato částka zvýšila na 24 000 Kč,
- soukromé životní pojištění ve výši 12 000 Kč, od 01. 01. 2017 se i tato částka zvýšila na 24 000 Kč,
- odborové příspěvky až do výše 1,5 % DZD § 6, ale maximálně však 3 000 Kč za zdaňovací období,
- příspěvek na úhradu dalšího vzdělání v maximální výši 10 000 Kč, tato částka se zvyšuje podle stupně zdravotního postižení až na částku 15 000 Kč. (Podnikatel, 2017)

3.7 Odčitatelné položky

Od základu daně lze odečíst tzv. odčitatelné položky, v praxi to jsou daňová ztráta a výdaje na podporu výzkumu a vývoje.

3.7.1 Daňová ztráta

Daňovou ztrátu můžeme použít pouze u DZD § 7 a § 9. Daňovou ztrátu můžeme odečíst celou nebo jen její část. Takto lze uplatnit ztrátu, která vznikla maximálně v předchozích pěti letech. (Marková, 2016, s. 47)

3.7.2 Výdaje na vývoj a výzkum

ZDP v § 34 odst. 4 umožňuje od základu daně odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje, které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje. (Marková, 2016, s. 47 – 48)

3.8 Sazba daně

Daň ze ZD, který je ponížen o nezdánitelné a odčitatelné položky a zaokrouhlen na celá sta Kč dolů, činí 15 %. (Daně, 2016, s. 19)

3.8.1 Solidární zvýšení daně

Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů ze závislé činnosti a samostatné činnosti v příslušném zdaňovacím období a 48 násobkem průměrné mzdy, která je stanovena podle zákona upravujícího pojistné na sociální pojištění. Poplatník si tyto příjmy může snížit v případě, pokud vykáže daňovou ztrátu ze samostatné činnosti. (Marková, 2016, s. 21)

3.9 Slevy na dani a daňové zvýhodnění

Poplatníci DPFO mají možnost využít tzv. slevách na dani a daňového zvýhodnění. Rozdíl mezi těmito dvěma složky je ten, že slevy na dani se mohou odečíst maximálně do výše základu daně, naopak s daňovým zvýhodněním může poplatník dosáhnout daňového bonusu.

3.9.1 Slevy na dani

Tabulka 2 Slevy na dani (Mladá fronta, 2017)

Slevy v roce 2016	Roční	Měsíční
Na poplatníka	24 840 Kč	2 070 Kč
Na druhého z manželů bez příjmů	24 840 Kč	2 070 Kč
Na druhého z manželů bez příjmů – držitele ZTP/P	49 680 Kč	4 140 Kč
Invalidní důchod prvního a druhého stupně	2 520 Kč	210 Kč
Invalidní důchod třetího stupně	5 040 Kč	420 Kč
Držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč	1 345 Kč
Student	4 020 Kč	335 Kč

Jestliže chceme u zaměstnavatele uplatňovat slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti musíme podepsat prohlášení k dani. Většinu slev můžeme uplatňovat měsíčně, pouze slevu na manžela/manželku uplatníme až při ročním zúčtování daně. Limit pro uplatnění slevy na druhého z manželů bez příjmů je ve výši 68 000 Kč ročně. (Mladá fronta, 2017)

3.9.2 Daňové zvýhodnění

Tabulka 3 Daňové zvýhodnění na dítě (Mladá fronta, 2017)

Daňové zvýhodnění	2016, 2017		2015		2014, 2013	
	Roční	Měsíční	Roční	Měsíční	Roční	Měsíční
Na první dítě	13 404 Kč	1 117 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč
Na druhé dítě	17 004 Kč	1 417 Kč	15 804 Kč	1 317 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč
Na třetí a každé další dítě	20 604 Kč	1 717 Kč	17 004 Kč	1 417 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč
Na první dítě (pokud má ZTP/P)	26 808 Kč	2 234 Kč	26 808 Kč	2 234 Kč	26 808 Kč	2 234 Kč
Na druhé dítě (pokud má ZTP/P)	34 008 Kč	2 834 Kč	31 608 Kč	2 634 Kč	26 808 Kč	2 234 Kč
Na třetí a každé další dítě (pokud má ZTP/P)	41 208 Kč	3 434 Kč	34 008 Kč	2 834 Kč	26 808 Kč	2 234 Kč

Skrze daňové zvýhodnění můžeme dosáhnout přeplatku na dani tzv. daňového bonusu. To znamená, že nám finanční úřad bude vracet peníze. Daňové zvýhodnění prošlo největší změnou v roce 2015, kdy se navyšovaly částky na druhé, třetí a každé další dítě. V roce 2016 došlo k dalšímu navýšení daňového zvýhodnění. (Mladá fronta, 2017)

3.10 Zálohy na DZP

U poplatníka plynoucímú příjmy podle § 7 se při výpočtu výše zálohy na DZP, vychází z poslední známé daňové povinnosti. Povinnost platit zálohy na DZP nemají poplatníci, jejichž poslední daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč. (Marková, 2016, s. 55)

Poplatníci, kteří překročili hranici 30 000 Kč a zároveň nepřekročili hranici 150 000 Kč za poslední zdaňovací období, mají povinnost platit zálohy ve výši 40% z poslední známé daňové povinnosti a to ve dvou splátkách, první do 15. června a druhou do 15. prosince daného roku. Při překročení hranice 150 000 Kč se počet záloh zvyšuje na čtyři za dané období. Tato záloha má hodnotu $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti. Jejich splatnost je 15. března, 15. června, 15. září, 15. prosince. (Marková, 2016, s. 55)

4 VÝDAJE NA DOPRAVU DO ZAMĚSTNÁNÍ

4.1 Česká republika

V ČR nejsou výdaje na dopravu do zaměstnání pevně ukotveny v DPFO, jako v jiných členských zemích EU. Existují zde, ale alternativy, které nejsou dostupné pro všechny, tedy je jedna část občanů zvýhodněna před ostatními.

4.1.1 Paušál na dopravu

První alternativou je tzv. paušál na dopravu, je to nástroj jak uplatňovat výdaje při použití osobního automobilu. Tento paušál se neuplatňuje podle počtu najetých kilometrů, nicméně pevnou částkou. Tento paušál můžeme uplatnit jen v případě, máme-li příjmy ze samostatné činnosti (DZD § 7 DZP) nebo příjmy z nájmu (DZD § 9 DZP). A zároveň v těchto dílčích základech daně neuplatňujeme výdaje procentem z příjmů a také neuplatňujeme výdaje na auto podle skutečného využití (skutečné výdaje za pohonné hmoty, opravy, údržbu a pojištění auta). Tedy paušál na dopravu bývá zpravidla využíván u poplatníků, kteří nenajezdí mnoho kilometrů. (Jak podnikat, 2017)

Paušál na dopravu má hodnotu 5 000 Kč za měsíc na jedno auto, které jsme používali pro samostatnou činnost plně, 4 000 Kč měsíčně pro automobil, které jsme použili i pro osobní potřeby. Pro soukromé účely je to tedy 80 % z plné částky 5 000 Kč. Pokud jsme použili vozidlo soukromě jen v některých měsících roku, krátíme jen konkrétní měsíce, ale odpisy na auto musíme zkrátit na 80 %, již pro celý rok. U paušálu na dopravu nesmíme uplatňovat výdaje za pohonné hmoty a parkovné, ale u vlastního vozu, který jsme zařadili do obchodního majetku (většinou proto, abychom jej mohli odpisovat), můžeme navíc uplatnit v prokázané výši výdaje na opravy a údržbu, pojistné, odpisy atd. Tedy optimální variantou pro tento paušál na dopravu je auto zařadit do obchodního majetku a příliš ho nepoužívat, v tom případě bude hodnota paušálu větší než výdaje podle skutečného užití a můžeme si odepsat větší část nákladů z daní. Ostatní podmínky pro paušál na dopravu jsou:

- při pořízení nebo prodeji, uplatníme jen poměrnou část paušálu vzhledem k měsíci, kdy se tato skutečnost stala,
- můžeme použít i pro najatá vozidla,
- paušál můžeme použít maximálně na 3 automobily,
- automobil nemůžeme půjčovat,

- nemusíme vést deník jízd (pokud není používáno i zaměstnanci),
- za vozidlo, které používáme pro samostatnou činnost, musíme platit silniční daň, tedy i zálohy během roku. Máme-li jen příjmy z nájmu, silniční daň neplatíme. (Jak podnikat, 2017)

4.1.2 Doprava do práce na náklady zaměstnavatele

Jakýkoliv podnikatelský subjekt (zaměstnavatel) má možnost zaměstnancům přispívat na dopravu do nebo ze zaměstnání. V praxi to jsou zejména velké společnosti, nebo společnosti, které mají např. svůj výrobní provoz umístěný v delší dojezdové vzdálenosti od městských aglomerací, ze kterých mají velký počet zaměstnanců. Zaměstnavatelé mohou používat dopravní prostředky ve vlastnictví zaměstnavatele, dopravní prostředky smluvního přepravce nebo prostředky hromadné dopravy. Tato varianta má celkem složité daňové dopady, a to především v rámci ZDP. Nejdůležitější pohled ze strany zaměstnavatele je skutečnost, zda jsou tyto výdaje na dopravu svých zaměstnanců do práce daňově uznatelným nákladem. Naopak ze strany zaměstnance je důležité, vědět, zda jsou tyto příspěvky zdaňovány jako příjem ze závislé činnosti, včetně případného odvodu pojistného na sociální a zdravotní pojištění (a to i na straně zaměstnavatele). (Eurodaně, 2015)

Aby tyto náklady, byly pro zaměstnavatele daňově uznatelný nákladem, musí splňovat některé podmínky:

- je nesporné, že výdaje (náklady) na dopravu na straně zaměstnavatele vznikly,
- tyto výdaje (náklady) vznikly v souvislosti s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů,
- výdaje (náklady) jsou zaznamenány v účetnictví podnikatelského subjektu (příp. v daňové evidenci),
- právo na částečné nebo plné uhrazení těchto nákladů musí být ukotveno v (kolektivní smlouvě, vnitřním předpisu zaměstnavatele nebo pracovní či jiné smlouvě).

Zaměstnanec však tyto příspěvky (peněžní i nepeněžní) musí zdanit v DZD § 6 ze závislé činnosti v DZP, a to ve výši ceny obvyklé (např. v hodnotě jízdenky ve vlaku). V případě částečné úhrady zaměstnancem, pokud je úhrada nižší, než je cena obvyklá, představuje zdanitelný příjem zaměstnance rozdíl mezi obvyklou cenou a hodnotou skutečné úhrady

zaměstnance. Jak jsem již zmínil, že tento zdanitelný příjem podléhá jak na straně zaměstnance i zaměstnavatele odvodům pojistného a sociálního a zdravotní pojištění. Tedy příspěvky na dopravu se zdaňují stejně jako hrubá mzda. Hrazené pojistné na sociální a zdravotní pojištění poté logicky zaměstnavateli zvyšuje nákladovost příspěvků na dopravu a zaměstnanci společně se zaplacenou daní nemálo zkrátí hodnotu tohoto příspěvku (popř. ze mzdy), záleží na formě poskytnutého příspěvku (peněžní, nebo nepeněžní). (Eurodaně, 2015)

4.1.3 Příspěvek na dojíždění do práce

Místo toho, aby ČR finančně podporovala dojíždění do práce u všech zaměstnanců, zavedla od dubna roku 2016 příspěvek na dojíždění do práce ze začátku v pěti krajích s největší nezaměstnaností (Ústeckém, Jihomoravském, Olomouckém, Moravskoslezském a Karlovarském) z důvodu, aby v těchto krajích zmenšila nezaměstnanost. Od listopadu roku 2016 je tento příspěvek na dojíždění do práce dostupný ve všech regionech.

O tento příspěvek mohou žádat jen uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci úřadu práce minimálně pět měsíců (mohou být i kratší dobu, pokud přišli o práci kvůli hromadnému propouštění). Avšak jestli chce uchazeč získat tento příspěvek na dojíždění do práce, jsou zde určité požadavky, na které musí brát zřetel:

- musí najít práci mimo město nebo obec, kde má své trvalé bydliště,
- získat minimálně šestiměsíční pracovní smlouva, nesmí však jít o zaměstnavatele, u kterého v posledních dvou letech pracoval,
- jeho mzda nesmí překročit 1,5 násobek průměrné mzdy.

Tabulka 4 Určování výše příspěvku na dojíždění do práce (Borgis, 2017)

Dojezdová vzdálenost	Výše měsíčního příspěvku
Do 10 km	Bez nároku, v případě, že není spojení veřejnou dopravou 1 000 Kč
10 – 25 km	1 500 Kč
25 – 50 km	2 500 Kč
Nad 50 km	3 500 Kč

Příspěvek na dojíždění do práce se může maximálně vyplácet jeden rok. Nevyplácí se ani při cestě do práce, která má sídlo v jiné zemi (s výjimkou Moravskoslezského kraje). Na příspěvek není automatický nárok. Pokud úřad práce žádost schválí, proplatí pak přiznanou částku jako paušál, tedy bez dokládání skutečných nákladů. Zaměstnanec tedy nemusí nosit jednotlivé jízdenky nebo účtenky za pohonné hmoty. Každý měsíc ale musí zájemce přinést výplatní list, až poté dostane příspěvek. Za každý den nepřítomnosti, třeba kvůli nemoci nebo dovolené, se tento příspěvek krátí. (Economia, 2017)

4.2 Německo

Německo má klasický systém dvojího zdanění mezi firemní a osobní daní. Německo je jedna ze zemí EU, kde si občané mohou náklady na dopravu do zaměstnání odečíst ze ZD DPFO, protože podle německé legislativy je cestování zaměstnanců za prací nutný výdaj, bez kterého by nedosáhli na svůj příjem a nemohli tak platit daně. Z mého pohledu mi to připomíná výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, kde si OSVČ v ČR mohou dávat do nákladů výdaje za pohonné hmoty, bez kterých by se nedostali na místo, kde mohou vykonávat práci a mohli tak ze svých příjmů platit daně. Podle těchto skutečností je zcela nelogické, proč si občané ČR nemohou ze svého DZD § 6 příjmy ze závislé činnosti odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání ve formě nezdanitelné položky. (Široký, 2013, s. 286)

Pravidla pro uplatnění této daňové úlevy:

- bez dokladování si může zaměstnanec uplatnit za každý pracovní den a každý celý ujetý kilometr paušál 0,3 €,
- nezáleží na způsobu dopravy, zaměstnanec může využívat celou škálu dopravních prostředků (auto, motorku, skútr, hromadnou dopravu, kolo, letadlo, vlak atd.), nebo může jít pěšky,
- nelze použít, pokud k dopravě do práce používáme firemní vozidlo,
- existuje i možnost výpočtu při sdílené dopravě (spolujízďe),
- počítá se pouze jednosměrná cesta z místa trvalého bydliště do práce (nikoliv zpáteční) a to v nejkratší možné vzdálenosti,
- pokud nebudeme dojíždět z místa trvalého bydliště (je jedno jestli stále, nebo jen některé dny), můžeme si přidat nový výchozí bod (německá legislativa toto místo nazývá jako místo životního centra), ale musíme se v tomto životním centru podílet minimálně 10 % náklady na bydlení a potravu,

- při použití automobilu je daňová úleva neomezená, avšak přesáhne-li částku 4 500 € je potřeba doložit stav tachometru automobilu a také doklady od zakoupených pohonných hmot. Můžeme použít i vozidlo manžela/ky, sourozence nebo rodičů další možnosti jsou vyloučeny,
- pro další způsoby dopravy do zaměstnání platí maximální daňová úleva ve výši 4 500 €, avšak použijeme-li hromadnou dopravu nebo letadlovou přepravu a doložíme od nich doklady o přepravě, může tato částka přesáhnout limit 4 500 €.

Zajíčková (2012, s. 78) ve své publikaci udává, že pokud má daňový poplatník umístěnou kancelář ve svém obydlí, má právo uplatnit odpočet ve výši 1 250 €, a to za překladu, že pro výkon jeho zaměstnání není k dispozici žádné jiné místo.

Pokud má zaměstnanec více než jedno zaměstnání a vrací se mezitím zpátky do jeho trvalého bydliště a následně jede do druhého zaměstnání, tak si může počítat pouze cestu z jeho bydliště do první práce. Pokud jede po prvním zaměstnání do druhého zaměstnání tak si najeté kilometry navíc může započítat a následně potom odečíst od základu daně za předpokladu, že započítatelné trasy jsou delší než polovina celkové vzdálenosti. (Steuern, 2017)

Příklad

Pan Kroos cestuje ráno ze svého bytu (bod A) do pravidelného prvního pracoviště (bod B) následně z prvního pracoviště do dalšího pracoviště (bod C) a večer zpět do bytu (bod A). Vzdálenosti mezi body A a B je 30 km, mezi B a C 40 km, mezi C a A 50 km. Celková vzdálenost je tedy 120 km. Vzdálenost mezi bytem pana Kroose a dvou pravidelných pracovišť je $30 \text{ km} + 50 \text{ km} = 80 \text{ km}$. Protože se jedná o více než polovinu celkové vzdálenosti 60 km ($120 \text{ km} / 2$) může si pan Kroos započítat celých 80 km.

Každý zaměstnanec, který si chce odečíst od svého ZD výdaje na dopravu do zaměstnání, musí doložit od svého zaměstnavatele tzv. pracovní certifikát o počtu odpracovaných dnů. Tento pracovní certifikát musí doložit ke svému daňovému přiznání. (Steuern, 2017)

Pokud při cestě do práce používáme spolujízdu s ostatními kolegy tak pro každého z nich platí limit 4 500 €. Pokud je tato doprava do práce kombinována s vlastní samostatnou dopravou je možno ji ve výpočtu kombinovat. (Steuern, 2017)

Tuto nezdanitelnou položku může použít i zaměstnanec, který dostává od svého zaměstnavatele příspěvek na dopravu do zaměstnání, jen se mu o tento příspěvek zvedne hrubá mzda, tedy odvede větší daň. (Steuern, 2017)

A kolik na tom může zaměstnanec vydělat? V Německu mají trochu komplikovanější daňový systém než v České republice. Platí zde pravidlo – čím vyšší příjem, tím vyšší daň, sazba je v rozmezí od 14 do 45 procent. Zajímavý finanční benefit však můžeme získat i při nižších příjmech.

Příklad výpočtu nezdanitelné položky

Pan Boateng pracuje v potravinářské firmě, která je od jeho trvalého bydliště vzdálená 25 km. Za minulý rok pan Boateng odpracoval 220 pracovních dnů. Z toho 150 pracovních dnů jezdil sám svým osobním automobilem. A zbylých 70 pracovních dnů využíval k dopravě do zaměstnání hromadnou dopravu, kdy jeden lístek stál 8 € a doklady si uchovával, aby je mohl použít jako skutečné výdaje.

Jaký si pan Boateng uplatní daňový odpočet

Z jízdu autem: 25 km x 150 pracovních dnů x 0,3 € = 1 125€

Z jízdu hromadnou dopravou varianta I bez doložení dokladů: 25 km x 70 pracovních dnů x 0,3 € = 525 €

Z jízdu hromadnou dopravu varianta II s doložením dokladů: 70 pracovních dnů x hodnota lístku 8 € = 560 €

Vidíme, že varianta II s doložením dokladů je výhodnější, takže použijeme právě ji.

Tedy daňový odpočet si pan Boateng uplatní ve výši

Náklady za 220 pracovních dnů: 1 125 € + 560 € = 1 685 €

Finanční úspora je při 15 % dani z příjmu (porovnatelné s českými daněmi): 1 685 € x 0,15 = 252,75 € (při aktuálním kurzu zhruba 6 829 Kč). (Mafra , 2017)

4.3 Rakousko

Rakouský daňový systém je založen na přímých důchodových daních, nepřímých daní a sociálním pojištění. Daňovou soustavu doplňují majetkové daně, daň z motorových vozidel a celá řada místních daní. (Široký, 2013 s. 306)

V Rakousku na rozdíl od ČR mají nárok na odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání společné zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné. Jak jsem již psal, v ČR neexistuje daňový odečet výdajů na dopravu do zaměstnání u osob, kteří mají příjmy ze závislé činnosti pouze osoby samostatně výdělečně činné, nebo osoby, které mají příjmy z nájmu, si tyto výdaje mohou dát do nákladů nebo použít daňový paušál. (Bundesministerium für Finanzen, 2017)

Pro oficiální příspěvek najetých kilometrů v Rakousku při cestě do zaměstnání je tento příspěvek považován jako náhrada za veškeré náklady vzniklé v souvislosti s používáním osobního automobilu. Veškerými náklady se rozumí:

- odpisy,
- olej a benzín,
- údržba a opravy,
- zimní pneumatiky a sněhové řetězy,
- GPS a autorádia,
- daně a poplatky,
- veškeré pojištění včetně trupu, spolujezdce a pojištění právní ochrany,
- členské příspěvky v automobilových klubech,
- úvěry nebo leasingové platby,
- parkovací poplatky a domácí i zahraniční mýtné.

Pokud si chceme uplatnit výdaje na dopravu do zaměstnání ve svém daňovém přiznání, platí určitá kritéria:

- je počítáno s nejkratší vzdáleností do zaměstnání ze svého trvalého bydliště,
- pokud zaměstnanec nedojíždí do práce ze svého trvalého bydliště a chce si uplatňovat tento odpočet, má povinnost ohlásit tzv. dočasný přenos, tedy jiné místo, ze kterého bude do zaměstnání dojíždět,
- do cesty je počítán pouze každý plně ujetý kilometr,
- za provoz dopravního prostředků platí sám majitel,
- není překročena maximální rychlost,
- počítá se pouze cesta do zaměstnání, nikoliv zpátky,
- zaměstnanci, kteří používají pro svou dopravu do zaměstnání hromadnou dopravu, mají si možnost odečíst skutečnou výši cestovních výdajů, musí však předložit doklady z hromadné dopravy v originále. (Bundesministerium für Finanzen, 2017)

Tabulka 5 Oficiální sazby za kilometr platné od roku 2015 (Finanz-RatgeberÖsterreich, 2017)

Dopravní prostředek	Oficiální sazba za km
Osobní automobil nebo dodávka	0,42€
Motocykl a moped	0,24 €
Spolujízda	0,05 €
Kolo a chůze	0,38 €

Při použití těchto dopravních prostředků do zaměstnání můžeme ročně odečíst až 30 000 km po vynásobení oficiální sazbou pro tyto dopravní prostředky je tato hodnota až 12 600 €. Je zde pouze výjimka při využití kola nebo chůze, u tohoto typu dopravy si můžeme odečíst maximálně 570 € ročně, to odpovídá 1 500 km a naše zaměstnání musí být vzdáleno od místa trvalého bydliště více než 2 km. (Finanz-RatgeberÖsterreich, 2017)

Jestli dostáváme příspěvky na dopravu i od zaměstnavatele, musíme logicky snížit hodnotu výše odpočtu nebo pokud jsou tyto příspěvky dokonce vyšší, musíme naopak zvýšit hodnotu daňového základu. Tento příspěvek od zaměstnavatele může být veden paušální částkou v € nebo sazbou za kilometr, který musíme vypočítat. (Finanz-RatgeberÖsterreich, 2017)

V Rakousku mají možnost i studenti využívat tento příspěvek dokonce i na cestu k vysoké škole. Nezáleží na tom, jestli použijí osobní automobil, autobus, kolo, nebo půjdou pěšky. (Finanz-RatgeberÖsterreich, 2017)

Zaměstnanci, kteří se nerozhodnou používat oficiální sazbu za kilometr, si mohou účtovat i vyšší náklady za předpokladu, že skutečně náklady jsou vyšší než míra najetých km po vynásobení oficiální sazbou za km. Tito zaměstnanci musí vést tzv. deník jízd. Deník jízd musí obsahovat tyto údaje:

- datum, místo začátku jízdy, místo určení jízdy,
- čas jízdy a hodnotu ujetých kilometrů při zahájení a při konci jízdy,
- účel jízdy (jízda musí mít pracovní účel).

Aby se zabránilo manipulací s deníkem jízd, existují speciální softwary, které nabízí elektronický deník jízd, u kterých je přesnost a úplnost zaručena. (Finanz-RatgeberÖsterreich, 2017)

4.4 Francie

Francouzský daňový systém byl od roku 2005 výrazně modifikován z důvodu přijetí nového finančního práva, které zrušilo dosavadní imputační propojení firemní a osobní důchodové daně a nahradilo ho klasický systémem. Daňový systém je založen na přímých daních doplněných složitým oboustranně placeným sociálním pojištěním. (Široký, 2013, s. 239)

Ve Francii si mohou poplatníci také odečítat výdaje do zaměstnání ze ZD. V rámci odpočtu si může poplatník zvolit, zdali uplatní skutečně prokázané náklady nebo paušální odpočet. Tyto odpočty platí pro OSVČ i pro zaměstnance. Můžeme si vybrat jakýkoliv dopravní prostředek, který nám vyhovuje nejlépe, ve Francii neexistuje žádné omezení. Ovšem klade se důraz na ekonomičnost dopravy, poplatník může být požádán od daňového orgánu, aby například zdůvodnil, proč používá osobní automobil, pokud má do zaměstnání časté a rychlé spoje veřejné dopravy. Pokud zaměstnanec od svého zaměstnavatele pobírá příspěvek na dopravu do zaměstnání, bude mu o tento příspěvek upravena daňová povinnost. (Leparticulier, 2017)

Paušální odpočet je ve výši 10 % z veškerých zdaněných příjmů poplatníka, ke kterým se připočtou sociální dávky a diety a odečtou sociálně odpočitatelné příspěvky. Minimální odpočet paušální částkou je stanoven částkou 426 € a maximální částkou ve výši 12 157 € ročně. Tato částka se použije ve všech případech i v případě, kdy zaměstnanec pracoval jen část roku. Zaměstnanec si například vydělal 1 750 € za rok, paušální odpočet se v zásadě rovná 175 € (10 %), tak bude odpočet navýšen na 426 €. Pokud jsme si vydělali méně než 426 €, náš základ pro výpočet daně bude nulový, protože se jedná o nezdanitelnou položku. I při použití paušálního odpočtu si můžeme odečíst od základu daně odečíst ještě odborné náklady spojené s našimi služebními cestami za předpokladu, že nám již nejsou uhrazeny zaměstnavatelem a mají tyto znaky:

- mají profesní charakter,
- odpovídají skutečným výdajům,
- mohou být odůvodněny (nejsou specifické).

Ať dojíždíme z našeho trvalého bydliště nebo z jiného místa do práce musíme splnit tyto požadavky, abychom mohli používat tento paušální odpočet:

- za provoz dopravního prostředku platíme striktně sami,
- platíme i za dodatečné náklady na pracovišti,
- přispíváme na chod domácnosti.

Všechny tyto pravidla pro paušální odpočet neplatí pro osoby v řídicích funkcích, protože pro ně platí speciální podmínky pro použití této nezdánitelné položky. (CCI Paris Ile-de-France, 2017)

Odpočet u skutečně prokázaných nákladů můžeme použít, pokud jsme schopni dokázat, jaké dopravní prostředky jsme použili, ujetou vzdálenost a počet odpracovaných dnů v kalendářním roce. To dokážeme podle stavu tachometru a počet odpracovaných dnů nám potvrdí náš zaměstnavatel. Dopravní prostředky můžeme kombinovat. U hromadné dopravy nám jako důkaz poslouží jízdenky. U osobní dopravy můžeme využívat celou škálu nákladů a to zejména odpisy vozidla, náklady na nákup ochranných pomůcek, náklady na opravy a údržbu, náklady na pneumatiky, spotřeba paliva (benzín, nafta, plyn, elektřina atd.), a pojištění vozidla, všechny tyto náklady jsou již započítány v sazbě za každý plně ujetý kilometr. Sazba za každý plný ujetý kilometr se používá u osobních automobilů, motocyklů a u elektrických dopravních prostředků, které jsou rozděleny podle jejich výkonu. U skutečně prokazatelných nákladů neexistuje žádný limit pro odečtení, jako je tomu u paušálního posouzení. Existují však dvě pravidla, která musíme dodržovat. Prvním pravidlem je, pokud jezdíme do práce osobní dopravou, musíme používat výhradně dopravní prostředek, který vlastníme my nebo náš manžel/ka, nebo osobní dopravní prostředek, který máme v nájmu, nebo na leasingovou smlouvu. (CCI Paris Ile-de-France, 2017)

Druhým pravidlem u skutečně prokazatelných nákladů je vymezení maximální vzdálenosti do našeho pracoviště 40 km a to v nejkratší možné vzdálenosti. Ve Francii lze do výpočtu započítat i zpáteční cesta ze zaměstnání do našeho bydliště, na rozdíl od Německa nebo Rakouska. Poplatník může dojíždět i z jiného místa, než má trvalé bydliště, musí však přispívat na výdaje domácnosti. Existují však výjimky, kdy si poplatník může odečíst veškeré náklady na dopravu ve vzdálenosti delší než 40 km a to zejména:

- profesních nebo mimořádných situacích (lékařské, druhé zaměstnání atd.),

- poplatník, který má problém s nalezením pracovního místa v okolí svého bydliště např. časté propouštění, atypický pracovní obor (s časovým vymezením pracovní stability přibližně 3 let), toto časové období je podle Hofstadlera a Heinricha (2010, s. 16), již vymezeno jako dlouhodobý pracovník úkol,
- nejistá povaha zaměstnání, která souvisí s ekonomickou situací zaměstnavatele nebo nedostatečná kvalifikace zaměstnance (s časovým vymezením 3 měsíců s možností dvojitého prodloužení lhůty),
- s rozhodnutím přemístění pracovního místa, které zaměstnanec nemohl ovlivnit,
- zdravotní péče o příbuzné,
- rozvedený poplatník, který má v péči dítě (limit 70 km od svého bydliště),
- pokud ani tyto podmínky nestačí, francouzská legislativa dokonce umožňuje odečíst si výdaje se stěhováním zaměstnance, a to pouze v případě, kdy je nutné, aby se v souvislosti s výkonem práce přestěhoval, či se zahájením nového zaměstnání. Všechny tyto skutečnosti mohou být přezkoumány daňovými orgány. (Leparticulier, 2017)

Poplatník by měl poskytnout u hromadné dopravy podrobný seznam výdajů (s uvedením jejich povahy a množství) s podpůrnou dokumentací k ospravedlnění nákladů, které si započítal do skutečně prokazatelných nákladů v průběhu zdaňovacího období. Při jakékoliv absenci zdůvodnění, že poplatky se zdají být nepřiměřené nebo nedostatečně neodůvodnil překročení limitu 40 km, daňové orgány mohou odpočet omezit na paušální částku 10 %. Pokud poplatník vykonává svou práci doma, může si odečíst část nákladů v poměru k ploše, kterou využívá pro svou činnost. (Leparticulier, 2017)

Sazba za kilometr je rozdělena zvláště podle výkonu a ujetých kilometrů pro osobní automobily, motocykly a elektrická zařízení s menším výkonem. Výsledek se potom zaokrouhluje na celé € matematicky.

Tabulka 6 Sazby za kilometr pro osobní automobily (Impotsurlerevenu, 2017)

Stupnice výkonu	0 až 5 000 km	5 001 až 20 000 km	více než 20 000 km
3	0,410 * km	(km * 0,245) + 824 €	0,286 * km
4	0,493 * km	(km * 0,277) + 1 082 €	0,332 * km
5	0,543 * km	(km * 0,305) + 1 188 €	0,364 * km
6	0,568 * km	(km * 0,320) + 1 244 €	0,382 * km
více než 7	0,595 * km	(km * 0,337) + 1 288 €	0,401 * km

Tabulka 7 Sazby za kilometr pro Motocykly (Impotsurlerevenu, 2017)

0 až 2 000 km	2 001 až 5 000 km	více než 5 000 km
0,269 * km	(km * 0,063) + 412 €	0,146 * km

Tabulka 8 Sazby za kilometr pro Elektrická zařízení s výkonem > 50 cm³ (Impotsurlerevenu, 2017)

Stupnice výkonu	0 až 3000 km	3 001 až 6 000 km	více než 6 000 km
1,2	0,338 * km	(km * 0,084) + 760 €	0,211 * km
3,4,5	0,400 * km	(km * 0,070) + 989 €	0,235 * km
více než 5	0,518 * km	(km * 0,067) + 1 351 €	0,292 * km

Příklad výpočtu nezdánitelné položky:

Pan Petit jezdí do práce vzdálené 70 km, bez toho aniž by odůvodnil daňovému orgánu překročení vzdálenosti 40 km. Používá k dopravě svůj osobní automobil zařazený do výkonnostní skupiny 4. Zaměstnavatel potvrdil panu Petitovi, že odpracoval 220 dnů. **Jelikož si pan Petit může započítat pouze 40 km jedním směrem, bude výpočet vypadat následovně**

$$(17\,600\text{ km} (80\text{ km} * 220\text{ pracovních dnů}) * 0,277) + 1\,082\text{ €} = 5\,957\text{ €}$$

Pan Petit si může odečíst nezdanitelnou položku v hodnotě 5 957 € v přepočtu 160 839 Kč. To je například větší částka než minimální mzda za celý odpracovaný rok 2017 v ČR.

4.5 Ostatní země Evropské unie

Výdaje na dopravu do zaměstnání lze dále odečíst od daňového základu v těchto EU: Belgie, Finsko, Dánsko, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Švédsko a Polsko.

Naopak výdaje na dopravu do zaměstnání nelze odečíst od daňového základu v těchto EU: Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Itálie, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Řecko, Slovensko, Španělsko a Velká Británie. (Economia, 2017)

V Portugalsku je zajímavě řešen odpočet výdajů dopravy do zaměstnání. Zaměstnanec si může vybrat, zdali chce od mzdy odečíst buď výši příspěvků na zákonné sociální pojištění, nebo náklady související se zaměstnáním, které zahrnují i výdaje na dopravu do zaměstnání. (Economia, 2017)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝDAJE NA DOPRAVU ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ NA ZÁKLADĚ STATISTIKY RODINNÝCH ÚČTŮ

Doprava patří k nejdynamičtěji se rozvíjejícím oborům lidské činnosti, a protože má svůj důležitý význam v každodenním životě každého z nás, tak je problematicky a intenzivně vnímána širokou veřejností. Protože se již s dopravou seznámil každý z nás, ať už při cestách za vzděláním, později při jízdách za prací a za ostatními zájmy a potřebami a za jejich uspokojením, tak se v této kapitole zaměřím nejenom na dopravu a její výdaje podle statistiky rodinných účtů, kterou vede Český statistický úřad, ale nemohu ani opomenout ucelenou dopravní ekonomiku.

V úvodu je si třeba připomenout, že nejenom soukromé cesty ale i cesty za zaměstnáním si člověk platí sám, jak jsem již rozebíral v teoretické části. Protože podle stanoviska Ministerstva práce a sociálních věcí obecně platí, že cesty zaměstnanců z domova do práce (na pravidelné pracoviště) a zpět jsou klasifikovány jako soukromoprávní záležitost každého zaměstnance a proto si výdaje za tyto cesty musí hradit každý zaměstnanec sám z vlastních finančních prostředků. S tímto výrokem českého Ministerstva práce a sociálních věcí by jistě nesouhlasili v jiných zemích EU, kde obecně platí, že cestování zaměstnanců do zaměstnání je nutný výdaj, bez kterého by nedosáhli na svůj příjem a nemohli tak platit daně, takže jej lze odečíst od daňového základu a získat tak možnou daňovou úsporu.

5.1 Dopravní ekonomika

Cíle dopravního systému a metody jejich dosažení obsahuje státní dopravní politika (neboli dopravní ekonomika ČR) zpracovaná Ministerstvem dopravy a schválená vládou formou vládního usnesení. Hlavní myšlenkou a předpokladem dopravní politiky je, že pokud by se uživatelé dopravních sítí rozhodovali v souladu s potřebami společnosti, nedocházelo by k žádným rozdílům mezi vývojem dopravního systému a druhů dopravy. Realita je však úplně jiná, protože s rostoucí vyspělostí států a zvyšováním životní úrovně dochází k nesouladu mezi zájmy cestujících, přepravců a státu. Přes nabídku kapacit železniční dopravou dominuje zájem o silniční dopravu pro její pohotovost a rychlost, což jsou prvky kvality, které jsou oceněny uživateli a kompenzují její vyšší nákladovost a její uživatelé jsou za ně ochotni zaplatit. (Eisler, Kunst, Orava, 2011, s. 259)

Ale samozřejmě s dopravou se váže její udržitelnost a její dopad na životní prostředí. Stále více evropských měst pocítuje napjatost jejich dopravních systémů. A protože v evropských městech žije více než 72 % obyvatel celé Evropy a ti produkují okolo 85 % HDP celé EU je velice důležité se tímto problémem zabývat, podobně jako Civitas: Ústav pro studium občanské společnosti. Z jejich průzkumů vyplývá, že jen silniční provoz je odpovědný za 40 % produkce oxidu uhličitého a 70 % ostatních emisí znečišťující životní prostředí. Dále, že nákladovost dopravních zácep dosahuje výše 1 % HDP EU. A v neposlední řadě, že jeden ze tří smrtelných úrazů dochází v městských oblastech a to zejména z řad chodců a cyklistů. (Bosetti, 2014, s. 9)

5.2 Rodinné účty

Statistika rodinných účtů sleduje hospodaření soukromých domácností – poskytuje informace o jejich výdajích a struktuře její spotřeby. Statistika rodinných účtů nám umožňuje získat informace o odlišnostech spotřeby v domácnostech uspořádaných podle rozličných hledisek nebo o vlivu různých faktorů (např. situace na trhu, pohyb cen, atd.). Tyto spotřební zvyklosti a struktura výdajů domácností nelze získat z jiných zdrojů. (Český statistický úřad, 2017)

5.2.1 Rodinné účty do roku 2016

Škála využití výsledků statistiky rodinných účtů je velmi široká, slouží především jako podklad pro sociální a ekonomický výzkum, interní využití v ČSÚ (vytvoření spotřebního koše při periodických revizích indexu spotřebitelských cen, pomocný zdroj k sestavení účtu za sektor domácností ve statistice národních účtů apod.) a také pro mezinárodní srovnání. Při analýze výsledků je nutné myslet na skutečnost, že šetření je prováděno na souboru 3 000 domácností, které jsou vybrány záměrným kvótním výběrem, což do jisté míry omezuje možnost zobecněním údajů na celou populaci ČR. Čtvrtletní údaje SRÚ vypovídají spíše o struktuře výdajů jednotlivých typů domácnosti než o jejich vývoji v čase, což může znamenat částečnou nekonzistenci s údaji konjunkturálních statistik. (Český statistický úřad, 2017)

Složení zpravodajského souboru SRÚ se operativně mění tak, aby aktuálně postihovalo posun základních složek domácností (ekonomickou aktivitu, jejich složení, úroveň příjmů apod.). SRÚ je v podstatě jediným zdrojem informací o výdajích domácností, které se váží na jejich příjmy. Čistý peněžní příjem je však jedním z výběrových znaků, jeho vývoj je de

facto dopředu stanoven, kdežto výdaje nikoliv. Z výsledků SRÚ lze vyhodnocovat změny ve výši a struktuře příjmů v rámci zpravodajského souboru a ve vztahu k výdajům domácností. Není však korektní vyvozovat z nich závěry o vývoji příjmů domácností v celé ČR, a to kvůli kvótnímu výběru. Z těchto důvodů by údaje o příjmech, které SRÚ poskytuje, měly být chápány pouze jako doplňková informace a neměly by být využívány pro hlubší analýzy. (Český statistický úřad, 2017)

5.2.2 Rodinné účty od roku 2017

Důvodem reformy (SRÚ) je přechod od kvótního výběru na náhodný výběr tak, aby došlo ke sladění s praxí běžnou v zahraničí. V roce 2016 dobíhalo ještě šetření SRÚ ve stávajícím kvótním modelu, ale pouze na redukováném souboru. Současně se v roce 2016 uskutečnil pilotní projekt nového modelu šetření. Od ledna letošního roku (2017) už bude šetření SRÚ navazovat na šetření životní podmínky (EU-SILC), se kterým se SRÚ překrývala v mnoha otázkách (složení domácnosti, příjmy, výdaje spojené s bydlením apod.). Realizace šetření EU-SILC vyplývá z nařízení EU, koná se tedy ve všech členských zemích EU a také ve třech zemích mimo EU a to: Island, Norsko a Švýcarsko. Hlavní cíl tohoto nového zjišťování je získat dlouhodobě srovnatelné údaje o sociální a ekonomické situaci domácností v jednotlivých zemích, kde se tento průzkum provádí. Nicméně důležitým cílem je také získat údaje, které poskytnou informace pro směřování sociální politiky a pro vyhodnocení dopadů opatření přijatých v minulosti. (Český statistický úřad, 2017)

Dalšími změny, které tato reforma přinese, jsou:

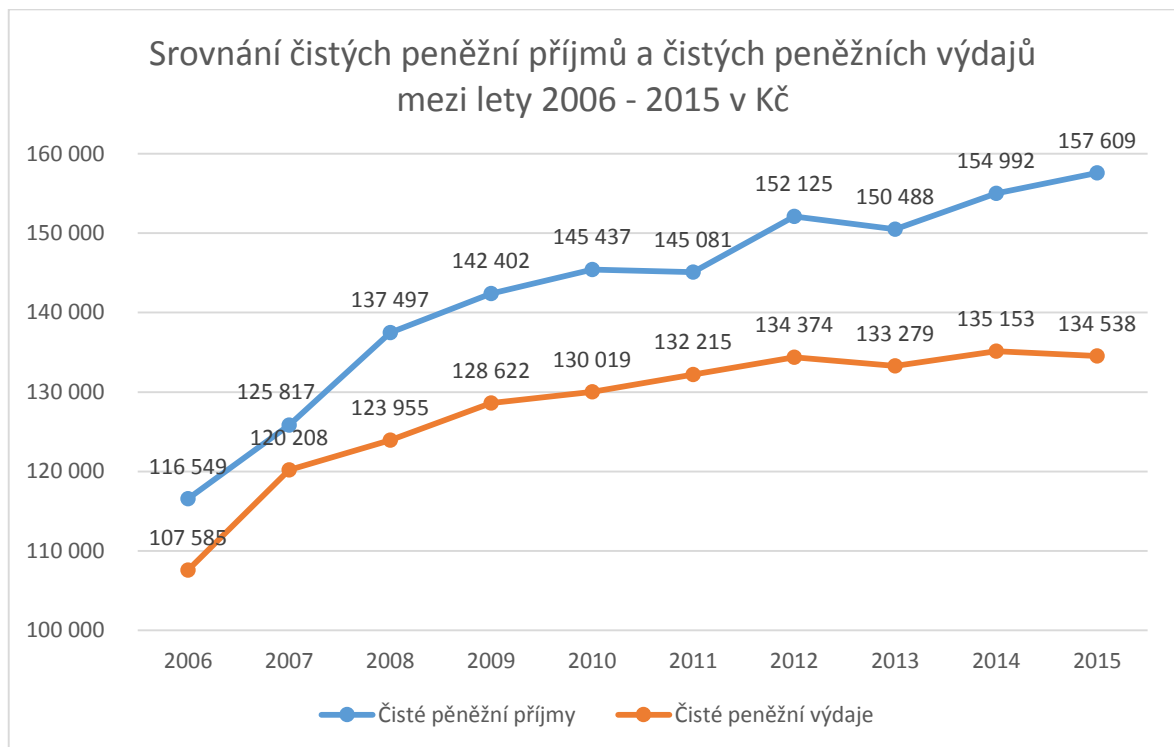
- snížení zátěže respondentů, dochází ke zjednodušení deníků výdajů domácností, který se nyní bude vyplňovat chronologicky po jednotlivých dnech nikoliv třídít podle druhu výdaje,
- domácnosti už nebudou muset přepisovat údaje uvedené na účtenkách, ale budou je vkládat do kapsy v deníku,
- domácnosti budou mít možnost vyplňovat deník i elektronicky,
- výrazně se zkrátí referenční období, po které domácnosti deník vedou, a sice z 12 měsíců na dvakrát čtyři týdny,
- v ročních časových řadách budou dostupné výstupy za ČR v základních jednostupňových tříděních, jimiž jsou sociální skupiny domácností, příjmová pásma, velikost obce a druh bytu,

- konjunkturální statistiky ve formě čtvrtletních výstupů již nebudou poskytovány,
- dochází k restrukturalizaci tazatelské sítě v jednotlivých krajích, postupně se snižuje potřeba externích tazatelů na šetření EU-SILC až na polovinu. Souběžně s tím se uvolňuje kapacita současných tazatelů SRÚ. V důsledku toho bude možné navýšit výběr šetření EU-SILC o 1,6 tis. domácností (na celkových 11,6 tis. domácností), a cílový roční soubor na 2,8 tis. oslovovaných domácností pro SRÚ,
- od ledna roku 2017 budou všichni tazatelé ČSÚ ve služebním poměru, tak zaměstnání na pracovní dohodu vybaveni novými průkazy tazatelé, které jsou opatřeny ochrannými prvky. Prostřednictvím internetové aplikace si bude moci každý, jehož domácnost tazatel navštíví ověřit jeho totožnost a zobrazí se informace o tazateli, který je oprávněným držitelem průkazu. (Český statistický úřad, 2017)

5.3 Statistika rodinných účtů

V diplomové práci budu analyzovat SRÚ mezi lety 2006 – 2015, tedy desetileté období, které je dostupné na stránkách ČSÚ. Uvedené hodnoty jsou průměrem za všechny typy domácností (domácnosti podle postavení osoby v čele; domácnosti podle postavení osoby v čele, roční průměry na domácnost; domácnosti podle postavení osoby v čele, roční průměry na spotřební jednotku; domácnosti podle velikosti obce a podle právního důvodu užívání bytu; domácnosti podle čistého peněžního příjmu na osobu – decily; domácnosti zaměstnanců a domácnosti důchodců bez členů podle čistého peněžního příjmu na osobu – kvintily; domácnosti podle regionů soudržnosti NUTS 2) a jsou přepočítány vždy na jednu osobu za jeden kalendářní rok. Počet dotazovaných domácností mezi těmito lety byl v rozmezí od 2 811 do 2 893. Bohužel pro rok 2016, kdy už běžel pilotní projekt EU-SILC, není ještě tato statistika rodinných účtů dostupná. (Český statistický úřad, 2017)

První základní oblast, která je velice důležitá ve SRÚ, je srovnání čistých peněžních příjmů a čistých peněžních výdajů u dotazovaných domácností.

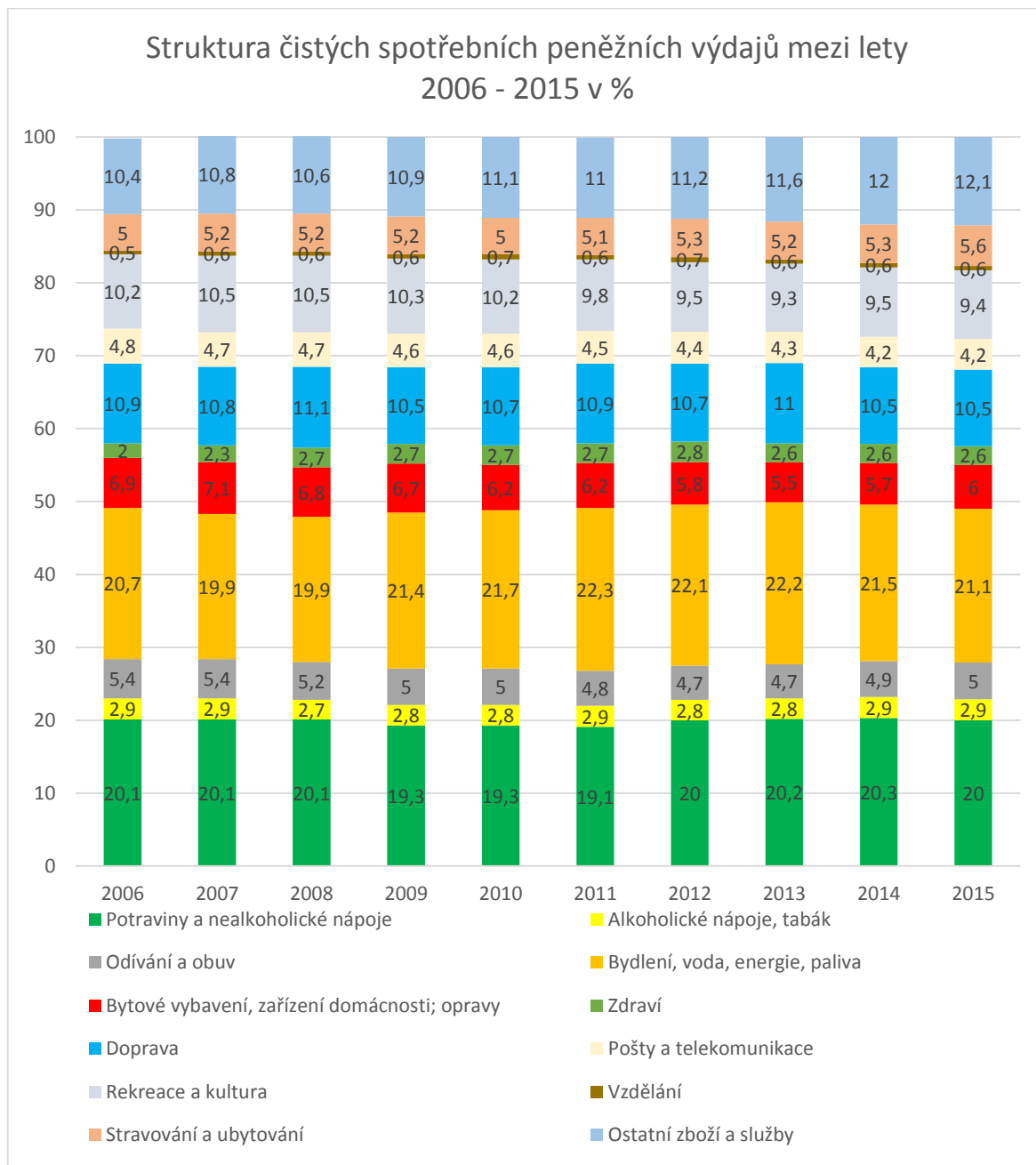

Graf 1 Srovnání čistých peněžních příjmů a čistých peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017)

V grafu můžeme vidět, že čisté peněžní příjmy a čisté peněžní výdaje se rok od roku zvyšují, až na výjimky, můžeme to spojit se zvyšující se minimální mzdou, inflací a dalšími makroekonomickými ukazateli. Rozhodně je pozitivní, že čisté peněžní příjmy převyšují čisté peněžní výdaje ve všech zkoumaných letech, to znamená, že domácnosti dosahují každým rokem úspory. Musím připomenout, že ne všechny domácnosti dosáhnou úspor, jak jsme již avizoval jedná se průměrné data, takže se může stát, že u některých typů domácností jsou čisté peněžní výdaje větší než čisté peněžní příjmy, tedy se s největší pravděpodobností musely zadlužit. Dalším pozitivním jevem je, že čisté peněžní příjmy se zvětšují větším objemem než čisté peněžní výdaje. Tedy domácnosti by měly dosahovat rok od roku větších úspor. Z grafu můžeme vidět, že nejhorší pro české domácnosti byl rok 2007, kde můžeme vidět nejmenší rozdíl mezi čistými peněžními příjmy a čistými peněžními výdaji, protože se čisté peněžní výdaje zvýšili více než čisté peněžní příjmy. Chci zde připomenout ekonomickou krizi, která Evropu postihla na konci září roku 2008, avšak podle grafu jí české domácnosti nebyly velkou mírou zasaženy. Naopak nejlepší pro české domácnosti byl rok 2015, kdy české domácnosti dostáhli průměrně největší úspor a

to ve výši 23 071 Kč. A byl to také jediný rok, kdy se čisté peněžní příjmy zvýšily na rozdíl od čistých peněžních výdajů, které se snížily.

Další hledisko, které SRÚ srovnává je struktura čistých spotřebních peněžních výdajů.

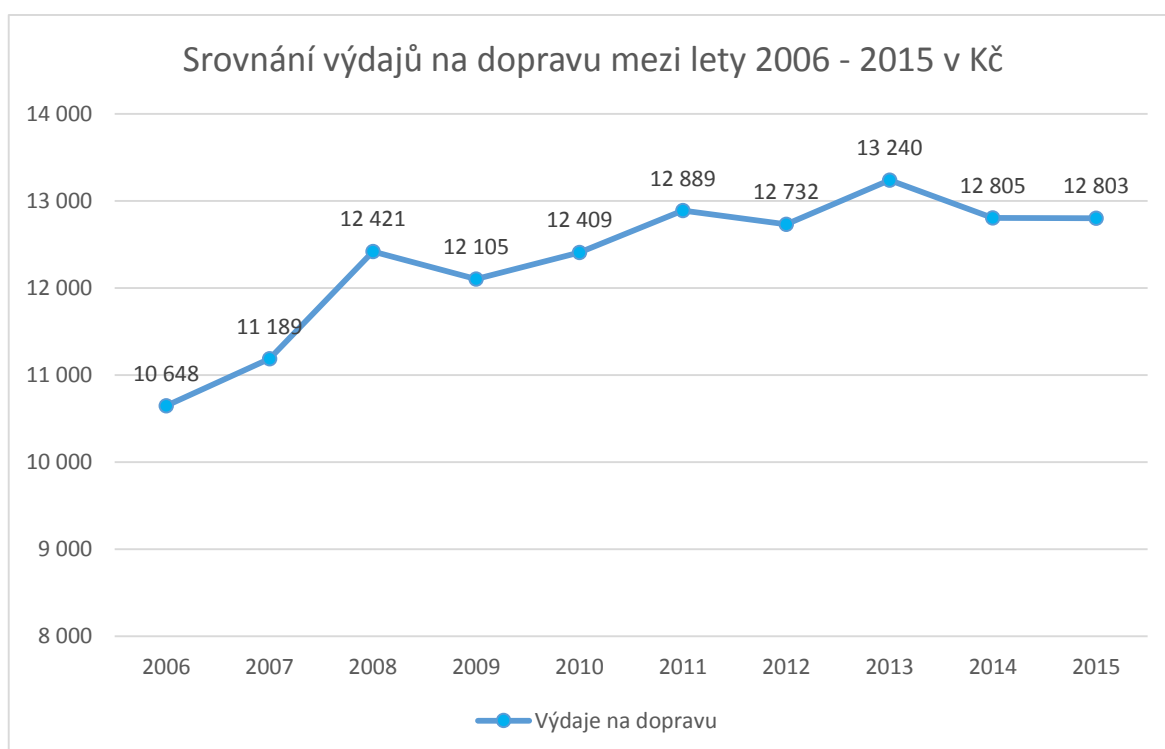
Graf 2 Struktura čistých spotřebních peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017)

Na následujícím grafu je vyobrazena struktura čistých spotřebních peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015, není to však celková výše čistých peněžních výdajů, k té bychom ještě museli připočítat výdaje, které nejsou klasifikovány jako spotřební, ty však tvoří jen

necelých 8 % ze všech čistých peněžních výdajů, z toho důvodu není až tak potřeba se jimi zaobírat. Z grafu můžeme vyčíst, že se nějak zvlášť struktura spotřebních peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015 neměnila. Měnila se jen celková výše peněžních výdajů. To můžeme přičíst nákupním zvyklostem a preferencím českých domácností. Největší výdaje pro české domácnosti jsou za potraviny a nealkoholické nápoje a výdaje spojené s bydlením. Naopak české domácnosti nejméně utratí za vzdělání, zdraví svých členů rodiny a za alkoholické nápoje a tabák. Neméně důležitá složka je také doprava, která každoročně dosahuje výše více než 10 % všech spotřebních čistých výdajů českých domácností. Jedinou složkou spotřebních výdajů českých domácností, která se od roku 2006 každoročně snižuje, nebo zůstává na stejné úrovni, jsou výdaje za poštu a telekomunikace. A to zejména díky snížení cen za volání od českých mobilních operátorů v posledních letech. Tento pokles by mohl i nadále pokračovat, protože česká vláda považuje ceny mobilních dat za přemrštěné a chystá novelu zákona.

Stěžejní částí pro mou diplomovou práci je srovnání výdajů na dopravu českých domácností na základě statistiky rodinných účtů.

Graf 3 Srovnání výdajů na dopravu mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017)

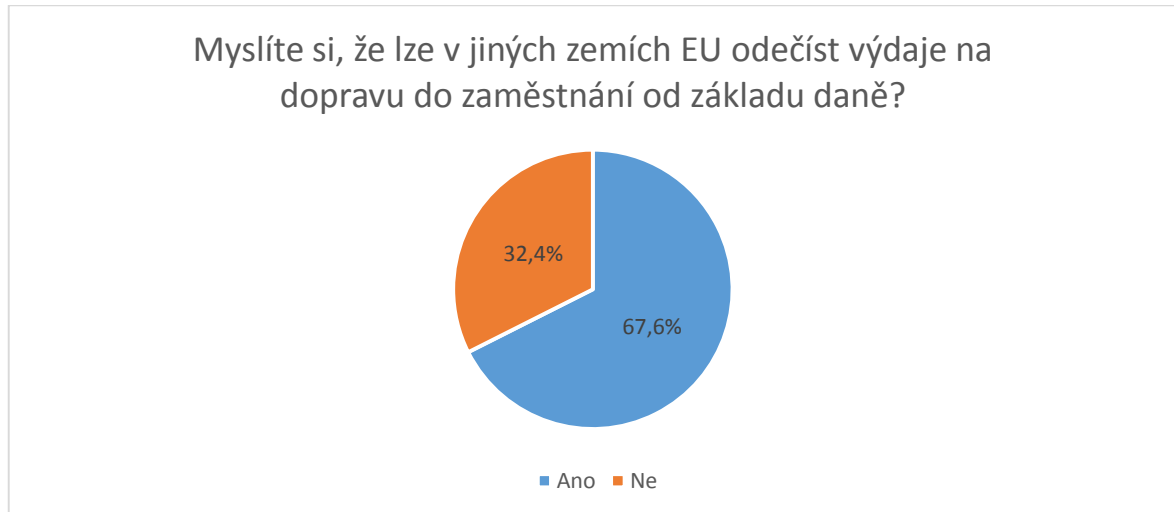
Výdaje na dopravu českých domácností, měly do roku 2013, až na výjimky, vzrůstající tendenci. V roce 2013 dosáhly maxima a to výše 13 240 Kč. Poté následoval pokles, který souvisí i se snížením cen u pohonných hmot, který od roku 2013 nastal. Výdaje na dopravu českých domácností mezi lety 2014 a 2015 zůstaly relativně ve stejné výši. Pro roky 2016 a 2017 bych predikoval navýšení výdajů za dopravu.

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření bylo provedeno na území ČR. Cílem toho dotazníkové šetření bylo zjistit, povědomí občanů ČR o možnosti odpočtu výdajů do zaměstnání od základu daně v jiných zemích EU, způsob jakým se dopravují do zaměstnání včetně vzdálenosti jejich zaměstnání od jejich trvalého bydliště, nákladovost této dopravy a jestli pobírají příspěvek na dopravu do zaměstnání od úřadu práce ČR, nebo od svého zaměstnavatele. Dotazníky byly občany ČR vyplňovány ručně nebo online přes internet. Počet respondentů, kteří dotazník vyplnili, bylo 518. U některých otázek byla možnost většího počtu odpovědí, proto u většiny těchto otázek bude větší počet odpovědí souboru respondentů.

Dotazník se celkově skládá z 11 otázek, ze kterých byly 2 otázky otevřené a zbytek (9 otázek) bylo uzavřených. U 5 uzavřených otázek mohli respondenti zvolit jen jednu z nabízených možností u dalších 4 uzavřených otázek, měli respondenti možnost zvolit více nabízených možností.

Otázka č. 1: Myslíte si, že lze v jiných zemích EU odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání od základu daně?

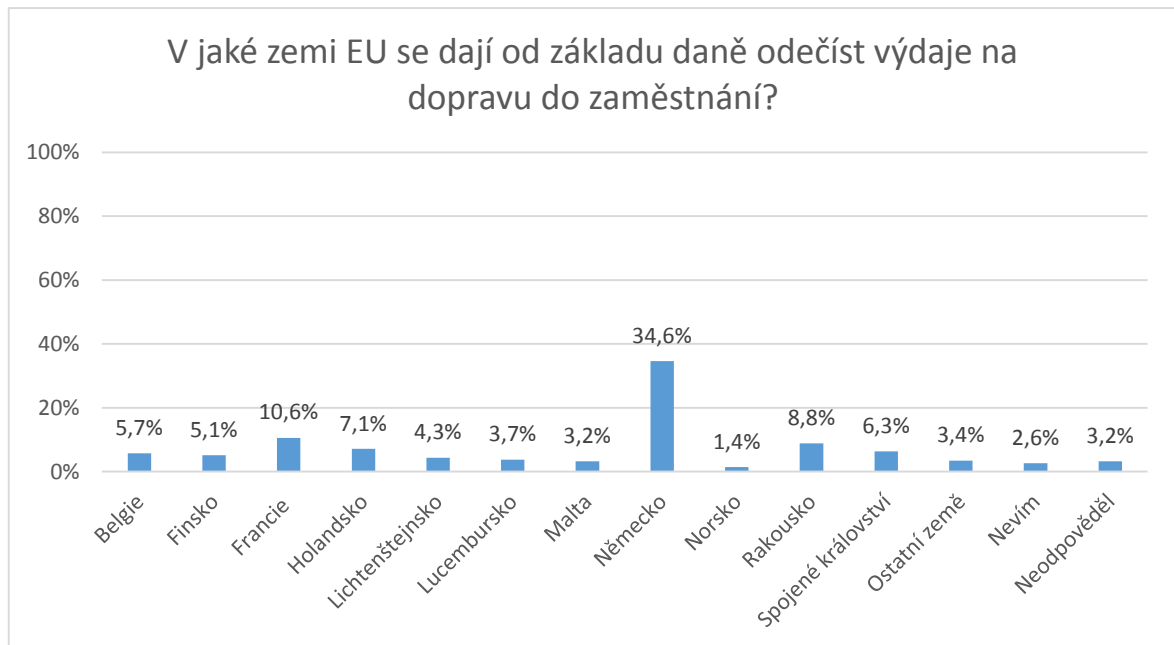

Graf 4 Otázka č. 1 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

V úvodní části mého dotazníku, jsem chtěl získat povědomí dotazovaných občanů, jestli je možné si tyto výdaje na dopravu do zaměstnání odečíst od základu daně. Podle mínění více než 2/3 dotazovaných občanů, lze v jiné zemi EU odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání od základu daně. Tato část dotazovaných občanů, uvedla správnou odpověď. Zbytek dotazovaných občanů, byl toho názoru, že naopak není možné v žádné zemi EU si odečíst

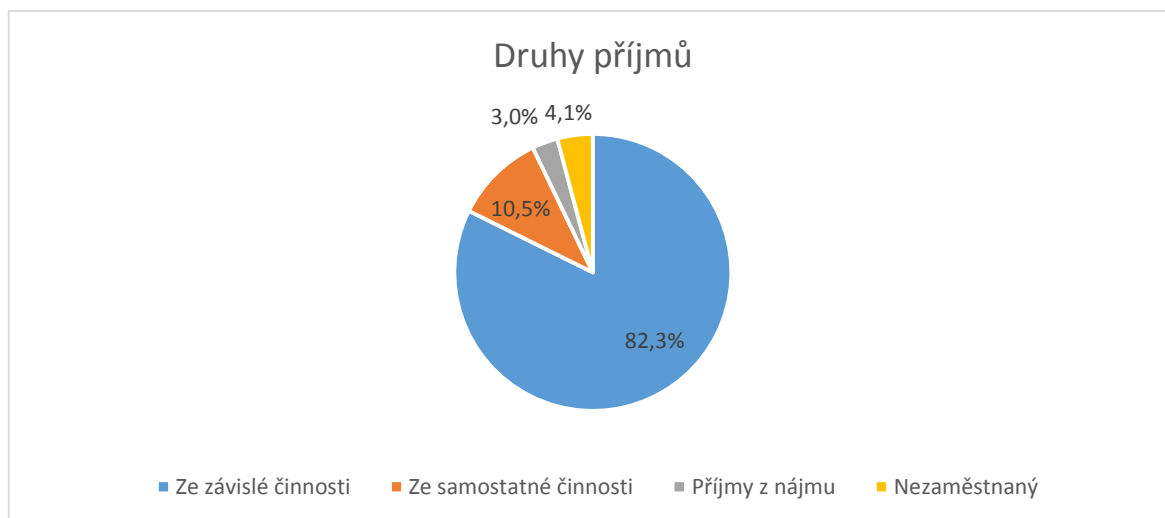
od základu daně výdaje na dopravu do zaměstnání. Tedy 168 dotazovaných subjektů z celkové rozsahu respondentů, uvedlo nesprávnou odpověď.

Otázka č. 2: Pokud jste na předchozí otázku odpověděli Ano, tak v jaké zemi EU?

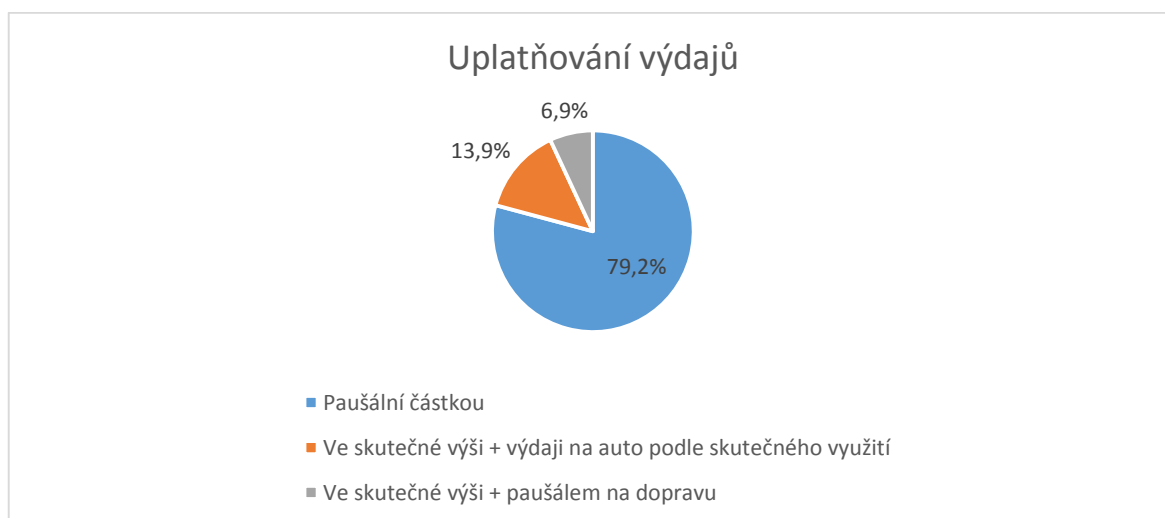
Graf 5 Otázka č. 2 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Více než 3/4 dotazovaných subjektů, kteří mají mínění, že v jiných zemích EU se dají odečítat výdaje na dopravu do zaměstnání od základu daně, uvedlo i správnou zemi, kde to tamní daňová legislativa opravdu umožňuje. Největší počet hlasů získaly tři země, které jsem rozebíral ve své teoretické části a to: Německo, Francie a Rakousko. Největší počet chybných odpovědí získalo Spojené království, kde tamní daňová legislativa neumožňuje si tyto výdaje na dopravu do zaměstnání odečíst od daňového základu, ani v jedné z tamních zemí. Mezi odpověďmi, byly například i Lichtenštejnsko nebo Norsko, které nejsou ani členem EU. Mezi ostatní země v této otázce jsou zařazeny: Švédsko, Slovensko, Polsko, Dánsko, Kypr, Španělsko, Itálie a Portugalsko.

Otázka č. 3: Mám příjmy (jiné příjmy než z nabídky prosím neberte v úvahu):

Graf 6 Otázka č. 3 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

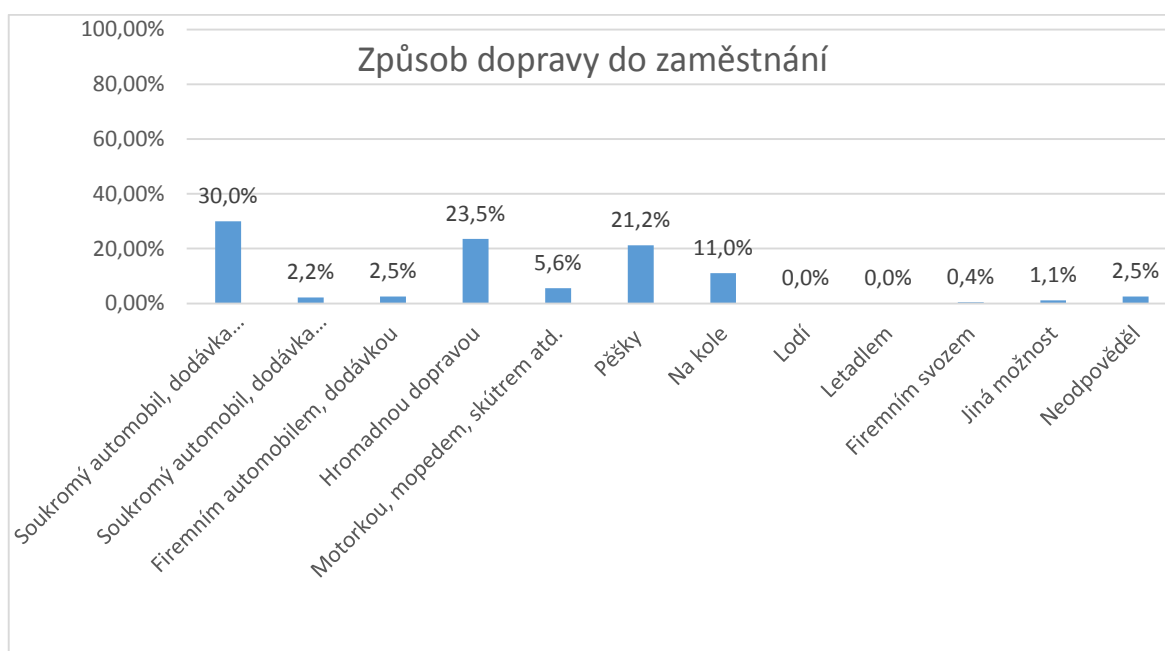
Více než 80 % z dotazovaných subjektů má příjmy ze závislé činnosti, to je velice pozitivní pro mou další část diplomové práce, protože budu mít k dispozici dostatek podkladů pro vytvoření nezdanitelné položky, která se vztahuje právě k výdajům na dopravu do zaměstnání. Další více než 10 % dotazovaných subjektů má příjmy ze samostatné činnosti. Dotazníkové šetření poskytlo velice zajímavou informaci, více dotazovaných subjektů je nezaměstnaných než dotazovaných subjektů, kteří mají příjmy z nájmu. U otázky č. 3 byla možnost většího počtu odpovědí, proto počet odpovědí respondentů stoupl na 532.

Otázka č. 4: Pokud máte příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu uplatňujete výdaje:

Graf 7 Otázka č. 4 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Podle dotazníkového šetření největší část OSVČ, nebo pronajímatelů uplatňuje své výdaje paušálem. Dále výdaje ve skutečné výši i se svým dopravním prostředkem. Jen malý zlomek OSVČ, nebo pronajímatelů z mého dotazníkového šetření uplatňuje výdaje ve skutečné výši a pro svůj dopravní prostředek uplatňují výdaje paušální částkou.

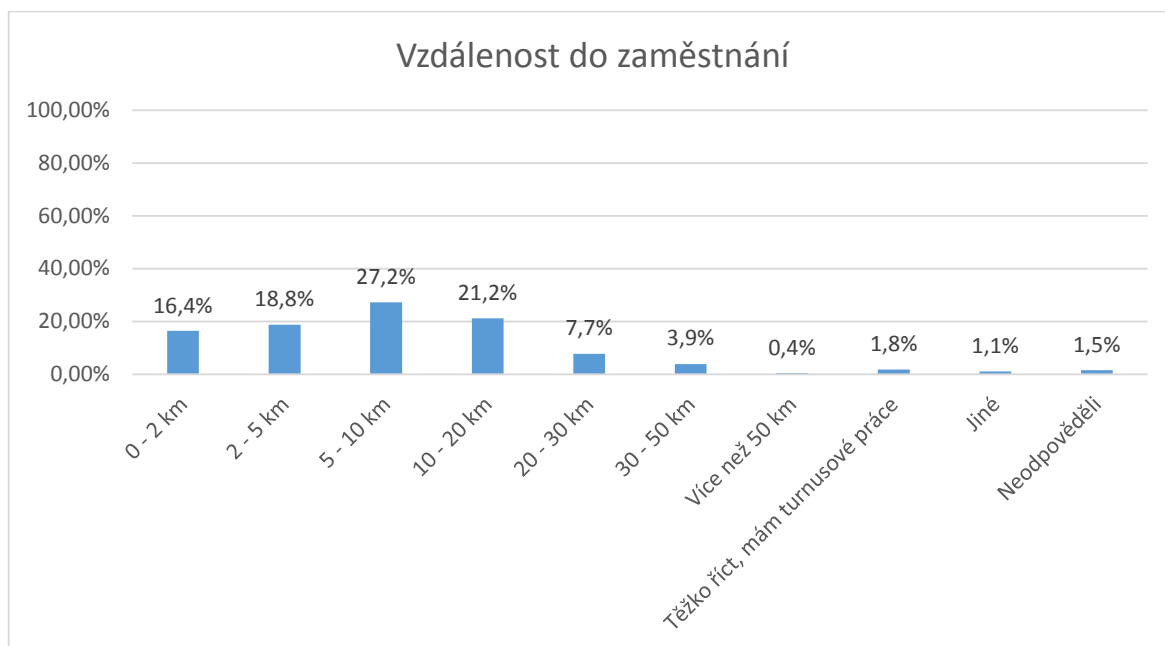
Otázka č. 5: Jak se dopravujete do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)

Graf 8 Otázka č. 5 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Počet odpovědí respondentů z řad osob, které mají příjmy ze závislé činnosti, bylo 680. Tedy většina zaměstnanců používá při dopravě do zaměstnání více dopravních prostředků. Mezi nejpoužívanějšími druhy dopravy do práce je jízda soukromým automobilem, přeprava hromadnou dopravou, chůze pěšky a jízda na kole. Letadlo nebo loď nepoužívá nikdo z řad dotazovaných respondentů. Mezi jiné možnosti, jak některé dotazované subjekty odpověděly, patřily: přeprava taxi, jízda na kolečkových bruslích a jiné méně používané druhy dopravy.

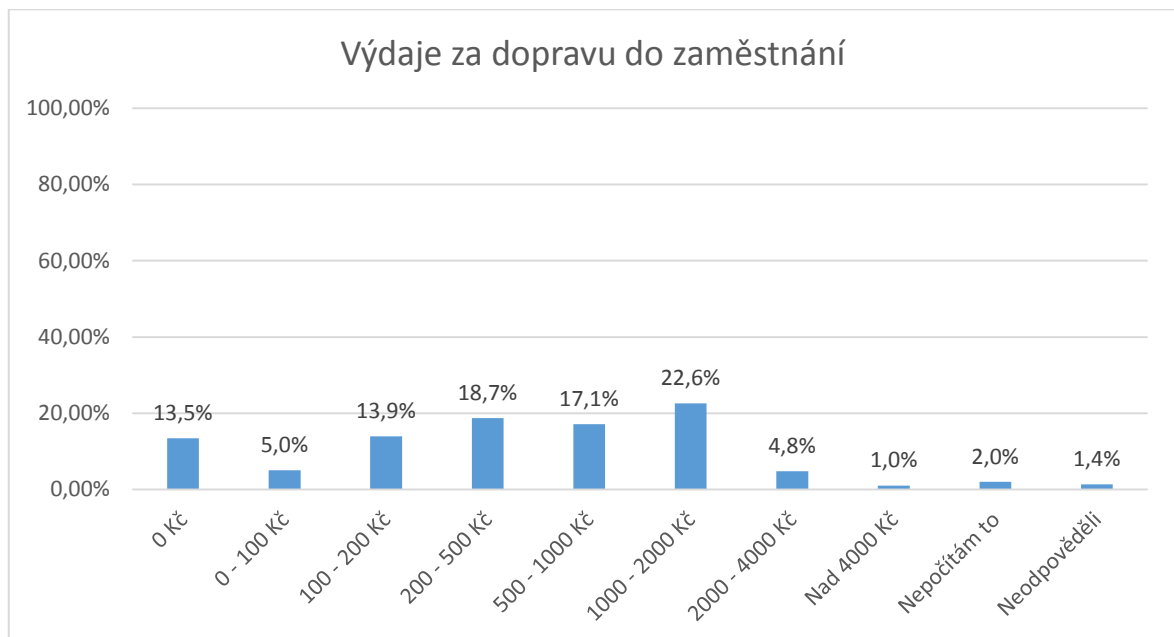
Otázka č. 6: Jaká je vaše vzdálenost (nejkratší cestou) do zaměstnání? Pokud máte více zaměstnání, vyplňte prosím více vzdáleností. (pouze pro zaměstnance)

Graf 9 Otázka č. 6 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Počet odpovědí u této otázky dosáhl počtu respondentů 461 ze 438 dotazovaných subjektů, které mají příjmy ze závislé činnosti. Tedy 23 dotazovaných respondentů má více než jedno zaměstnání nebo jiný přivýdělek například brigádu. Nejčastější vzdálenost do zaměstnání z mého dotazníkového šetření z řad dotazovaných subjektů, je mezi 5 až 10 km. Z těchto získaných údajů můžu usoudit neochotu cestování do zaměstnání dotazovaných subjektů ve větší dojezdové vzdálenosti, protože více než 83 % dotazovaných subjektů má zaměstnání od svého trvalého bydliště, nebo z místa, ze kterého dojíždí do práce méně než 20 km. Mezi jiné možnosti patřili převážně, že zaměstnanec nedojíždí do zaměstnání, ale je poslán až na místo, kde vykonává svou pracovní činnost.

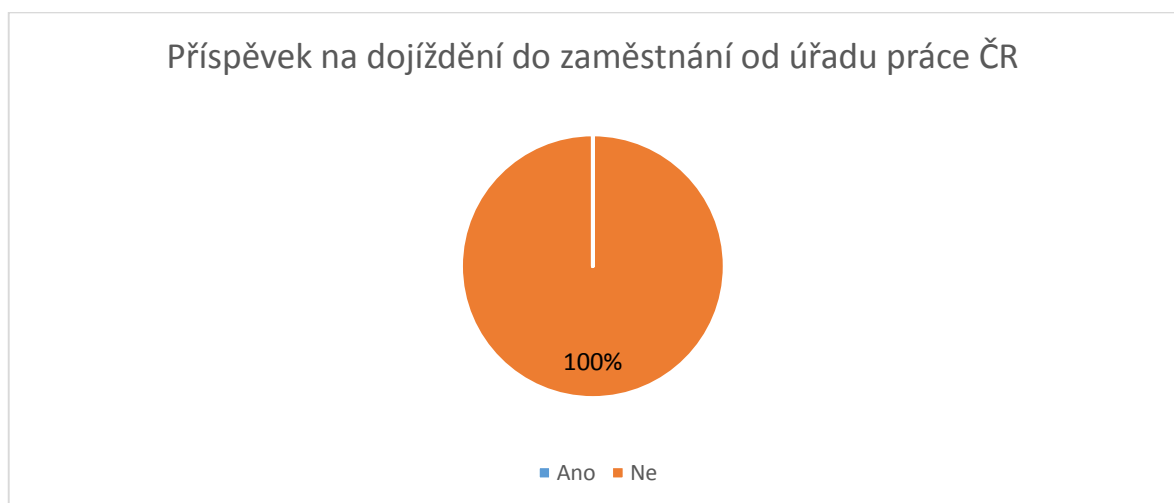
Otázka č. 7: Kolik průměrně měsíčně utratíte za dopravu do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)

Graf 10 Otázka č. 7 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Výdaje na dopravu do zaměstnání se odvíjí od předchozích otázek. Nejčastěji dotazované subjekty utratí od 1000 do 2000 Kč, to odpovídá použitím osobního automobilu v dojezdové vzdálenosti okolo 15 km. Další nejčastější výdaj na dopravu do zaměstnání se pohybuje v rozmezí od 200 – 5000 Kč to odpovídá používání hromadné dopravy. Přes 13 % dotazovaných subjektů neutratí za dopravu do zaměstnání žádné finanční prostředky.

Otázka č. 8: Pobíráte příspěvek na dojíždění do zaměstnání od úřadu práce ČR? (pouze pro zaměstnance)

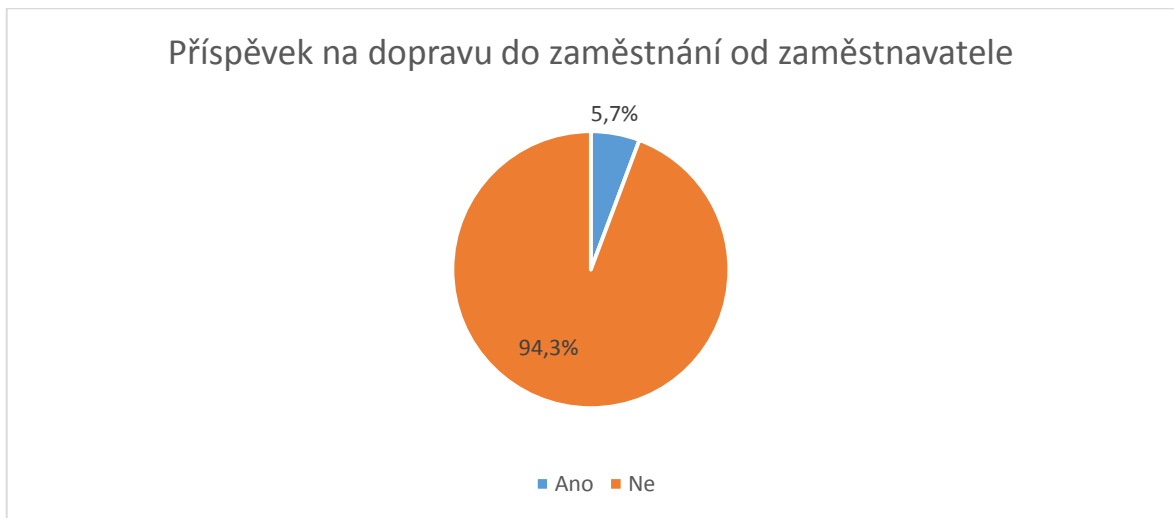

Graf 11 Otázka č. 8 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Nikdo z dotazovaných subjektů nepobírá od úřadu práce ČR příspěvek na dojíždění do zaměstnání. To dokazuje článek od Mafry (2017) z července roku 2016, kdy za tři měsíce fungování toho příspěvku od úřadu práce ČR o něj požádalo 85 osob a z tohoto počtu už na něj dosáhlo 21 osob. Z tohoto důvodu musela ČR zmírnit požadavky a zavést tento příspěvek na dojíždění do zaměstnání ve všech krajích ČR.

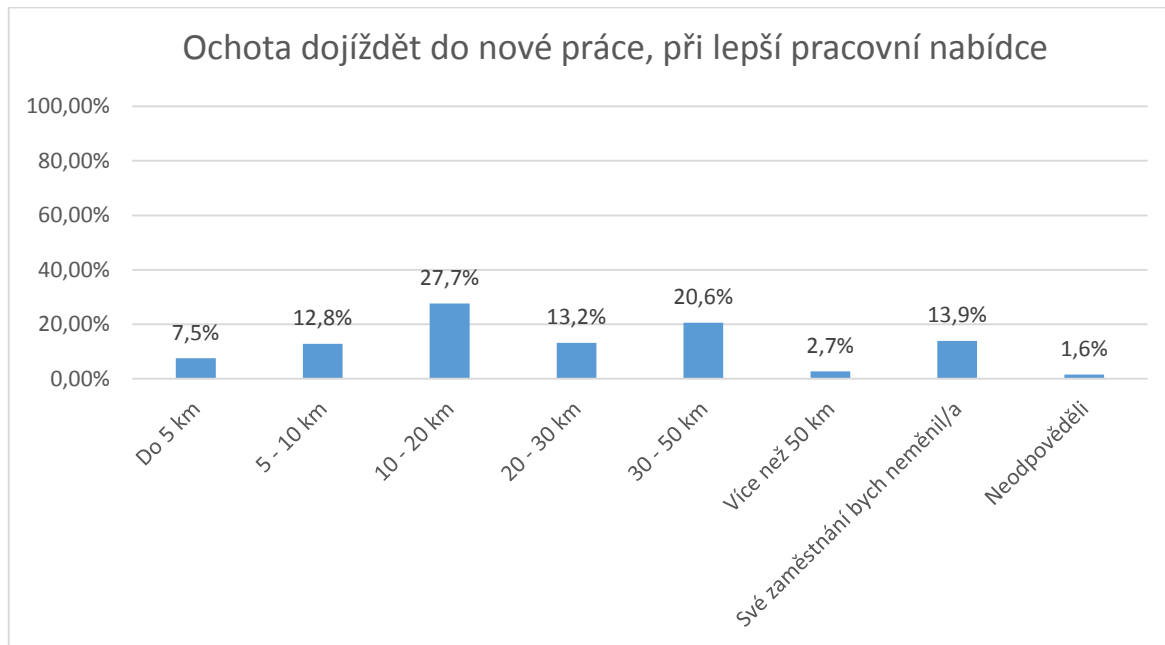
Otázka č. 9: Pobíráte od svého zaměstnavatele příspěvek na dopravu do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)

Graf 12 Otázka č. 9 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Jen necelých 6 % z dotazovaných subjektů dostává příspěvek na dopravu do zaměstnání od svého zaměstnavatele. V aktuální době, kdy je nedostatek pracovní síly a zaměstnavatele lákají i zaměstnance z jiných oborů různými benefity, je zvláštní, že jen malá část z dotazovaných subjektů pobírá tento příspěvek na dopravu do zaměstnání od svého zaměstnavatele.

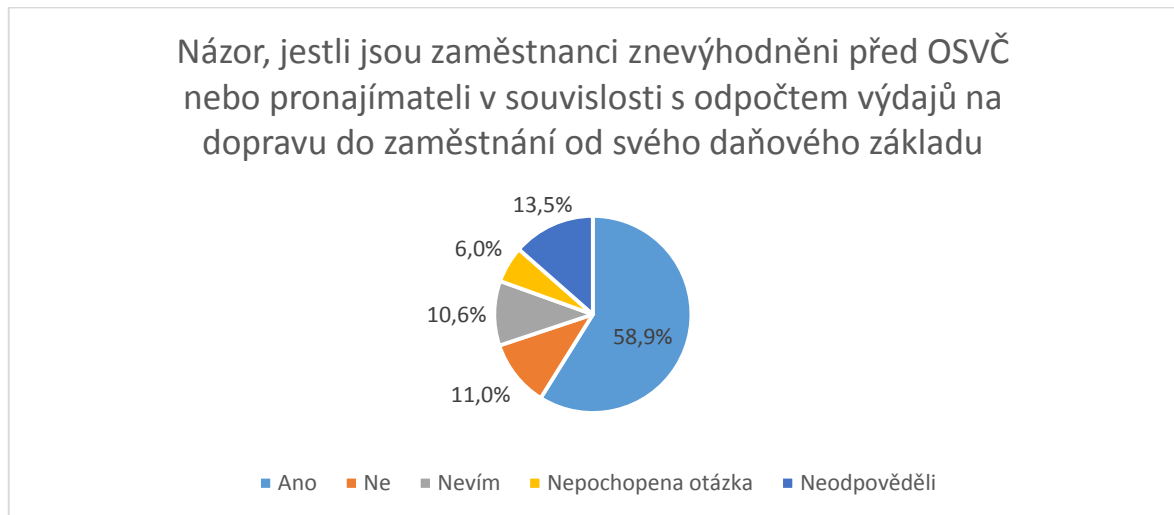
Otázka č. 10: Pokud byste dostali lepší pracovní nabídku v jiné lokalitě, do jaké vzdálenosti byste byli ochotni dojíždět? (pouze pro zaměstnance)

Graf 13 Otázka č. 10 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Nejvíce dotazovaných subjektů by bylo ochotno dojíždět do nového zaměstnání, při lepší pracovní nabídce v rozmezí 10 - 20 km. Více než 1/5 dotazovaných respondentů odpověděla, že by jim nevadila ani vzdálenost v rozmezí 30 – 50 km. Jen necelé 3 % dotazovaných respondentů by byla ochotna dojíždět do nového zaměstnání i více než 50 km. Velmi pěkný je také údaj, že skoro 14 % dotazovaných subjektů by své zaměstnání neměnilo ani při lepší pracovní nabídce.

Otázka č. 11: Proti osobám, které mají příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu jsou zaměstnanci ve věci odečtu výdajů na dopravu do zaměstnání od základu daně znevýhodněni. Souhlasíte s tímto tvrzením? Svou odpověď prosím zdůvodněte.

Graf 14 Otázka č. 11 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)

Více než polovina z respondentů souhlasí s tvrzením, že jsou zaměstnanci znevýhodněni před OSVČ nebo pronajímateli v souvislosti s odpočtem výdajů na dopravu do zaměstnání od svého daňového základu. Respondenti u poslední otázky nejčastěji neuvedli odpověď. 6 % respondentů nepochopilo zadání otázky. Skoro stejný počet odpovědí získaly možnosti, že zaměstnanci nejsou znevýhodněni, nebo na to respondenti nemají názor.

Příklady nejzajímavějších odpovědí dotazovaných subjektů:

- ano, je to nespravedlivé. I zaměstnanec se musí nějak dostat na místo, kde pracuje,
- souhlasím, ale netuším jak nastavit spravedlivé pravidla,
- ano, ale zde v ČR jde se hlavně dostat tzv. lidově ke korýtku. Ale na druhou stranu jsem se rozhodl být zaměstnanec (nemusím jím být). Vše má své + a –,
- ano, až budu mít práci, chci si tyto výdaje na dopravu do zaměstnání odečítat,
- nesouhlasím - výdaje na dopravu do zaměstnání chápu jako běžnou součást výdajů,
- nesouhlasím, OSVČ nemají například nárok na placenou dovolenou jako zaměstnanci, v tom jsou například znevýhodněni oni. Je to něco za něco,
- ne, OSVČ si dají do nákladů cestovní příkazy a ten jim firmy proplatí,
- nevím, nikdy jsem nad tím nepřemýšlel,
- je mi to jedno, ať si to klidně odečítají.

7 NÁVRHOVÁ ČÁST

Daňová soustava ČR není stále ještě dokonalá. Z mého dotazníkového šetření, které jsem provedl na území ČR, vyplynulo, že drtivá většina dotazovaných subjektů má příjmy ze závislé činnosti, ze kterých není v současné době možné si výdaje na dopravu do zaměstnání odečíst od daňového základu, jako v jiných zemích EU. A skoro 60 % respondentů je názoru, že ve věci odpočtu výdajů na dopravu do zaměstnání od svého daňového základu, jsou zaměstnanci znevýhodněni před osobami, které mají příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu. Otázky z mého dotazníkového šetření byly přímo mířeny tak, abych zjistil skutečnosti, podle kterých budu vycházet při tvorbě této nezdánitelné položky v ČR pro potřeby osob, které mají příjmy ze závislé činnosti. Podle podobných parametrů jsou také sestaveny tyto nezdánitelné položky pro odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání v jiných zemích EU, kde tyto nezdánitelné položky fungují již řadu let.

Co by přineslo zavedení této nezdánitelné položky v ČR:

- zlepšení životní úrovně zaměstnanců,
- posílení postavení ČR v očích jejich občanů,
- větší zájem občanů o porozumění daním,
- rovnost zaměstnanců a osob, kteří mají příjmy ze samostatně činnosti nebo příjmy z nájmu ve věci odečtu výdajů na dopravu,
- přiblížení ČR k silným evropským zemím v péči o své občany,
- menší příjem do státního rozpočtu, nebo výdaj ze státního rozpočtu,
- změnu v legislativě,
- nutnost proškolení zaměstnanců finančního úřadu,
- možnost zneužití této nezdánitelné položky.

8 PROJEKT ZAVEDENÍ NOVÉ NEZDANITELNÉ POLOŽKY VE VĚCI ODPOČTU VÝDAJŮ NA DOPRAVU DO ZAMĚŠTNÁNÍ OD ZÁKLADU DANĚ

Z dotazníkové šetření mezi dotazovanými subjekty vyplynulo, že by byl zájem o zavedení nové nezdánitelné položky v DPFO, která by byla určena pro zaměstnance, kteří by si mohli odečítat výdaje na dopravu do zaměstnání od svého daňového základu a měli tak stejnou možnost odpočtu jako to mají zaměstnanci v jiných vyspělých zemích EU, kde již tyto nezdánitelné položky fungují mnoho let.

Název projektu

Projekt ponese stejný název jako moje diplomová práce tedy: Výdaje na dopravu do zaměstnání jako nezdánitelná položka u daně z příjmů fyzických osob.

Předkladatel projektu

Česká republika

Účastníci projektu

Česká republika, ministerstvo financí, finanční úřady (především úředníci), občané se příjmy ze závislé činnosti, zaměstnavatelé, daňoví poradci

Územní dopad projektu

Česká republika

Cíl projektu

Cílem mého projektu je vytvoření nové nezdánitelné položky v DPFO, která by umožnila občanům ČR, kteří mají příjmy ze závislé činnosti odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání od svého základu daně.

Popis projektu

V současné době jsou osoby se příjmy ze závislé činnosti značně znevýhodněni před osobami, jež mají příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu ve věci odečtu výdajů na dopravu od svého základu daně. Tento projekt by měl ukončit toto znevýhodnění a přisoudit tak stejnou možnost odpočtu i osobám, kteří mají příjmy ze závislé činnosti. Tento navrhovaný odpočet by byl ve formě nové nezdánitelné položky, která by musela

projít legislativní procesem a poté by mohla být úspěšně implementována do DPFO a přinesla by tak zaměstnancům daňovou úsporu, nebo by zvýšila daňový přeplatek.

Postup realizace projektu

Aby tato nová nezdanitelná položka vstoupila v platnost, musela by projít legislativní procesem projednáváním návrhů zákona. Tento nový návrh zákona by musel předložit podle Ústavy poslanec, skupina poslanců, Senát (pouze jako celek), vláda a krajská zastupitelstva. Poté co by tento návrh zákona prošel celý legislativním procesem a následně byl uveřejněn ve Sbírce zákonů, poté samozřejmě i v zákoně DPFO tak by vstoupil v platnost. Poté by následovalo školení úředníků finančních úřadů, aby byli na tuto novou nezdanitelnou položku připraveni (i pro případ jejího možného zneužití), při zpracovávání daňových přiznání, které budou podávat osoby s příjmy ze závislé činnosti a budou si chtít tyto výdaje na dopravu do zaměstnání odečíst od svého základu daně.

Předpokládané náklady na projekt

Předpokládané náklady na projekt budu řešit v další části mé diplomové práce spolu s právní úpravou nezdanitelné položky.

Zdroje financování

Státní rozpočet ČR - ministerstvo financí

Datum realizace projektu

1. 1. 2017 - 31. 12. 2017

9 NÁVRH PRÁVNÍ ÚPRAVY NEZDANITELNÉ POLOŽKY - ODEČET VÝDAJŮ NA DOPRAVU DO ZAMĚSTNÁNÍ A JEJÍ DOPAD NA STÁTNÍ ROZPOČET ČR

9.1 Návrh právní úpravy nezdánitelné položky

Návrh nové právní úpravy nezdánitelné položky- odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání by byl zařazen do § 15 odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Znění nové nezdánitelné položky

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

.....

§ 15

Nezdánitelná část základu daně

.....

(10) Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání zaplacenými poplatníkem s příjmy podle § 6. Výdaje na dopravu do zaměstnání lze odečíst za každý pracovní den a to v nejkratší možné jednosměrné vzdálenosti do zaměstnání, nikoliv zpátky. A to z místa trvalého bydliště, nebo z místa přechodného bydliště, ze kterého se poplatník dopravuje do zaměstnání, za předpokladu, že se v přechodném bydlišti poplatník podílí minimálně 10 % výdaji na chod domácnosti. Tyto místa je ve výpočtu možné kombinovat. Počet odpracovaných dnů poplatníkovi potvrdí zaměstnavatel v potvrzení o zdanitelných příjmech. Nezdánitelná položka nemůže být použita, pokud poplatník: pobírá příspěvek na dopravu do zaměstnání od svého zaměstnavatele, pobírá příspěvek na dojíždění do zaměstnání od úřadu práce ČR, používá při dopravě do zaměstnání nebo výkonu práce služební vozidlo, je mu hrazena doprava do zaměstnání zaměstnavatelem, se dopravuje do zaměstnání taxislužbou, nebo pokud ročně přesáhne u dopravních přestupků většího bodového ohodnocení než je hodnota 7. Poplatník může použít pouze svůj dopravní prostředek s výjimkou: dopravní prostředek pořízený na leasing, dopravní prostředek zapůjčený od manžela/ky, sourozence nebo rodičů, jiné varianty jsou vyloučeny. Pokud poplatník používá při dopravě do zaměstnání více dopravních prostředků, je možné je ve výpočtu kombinovat. Ve výpočtu je počítáno s každým denně plně uraženým km. Pokud má poplatník více než jedno zaměstnání, je

počítáno se vzdáleností do zaměstnání, ze které dosahuje vyšších příjmů. Poplatník si může zvolit, jestli bude používat paušální odpočet nebo odpočet ve výši skutečných výdajů. Tyto odpočty je možné ve výpočtu kombinovat,

a) poplatník si může uplatňovat paušální sazbu podle dopravního prostředku, viz tabulka níže. Maximální denně ураžená vzdálenost je 25 km mimo kola a chůze. U kola a chůze je maximální denně ураžená vzdálenost pouze 15 km, mezi tento druh přepravy můžeme např. zařadit i jízdu na kolečkových bruslích a další podobné druhy přepravy. U spolujízdy si mohou všichni spolucestující uplatnit paušální sazbu 1 Kč za km, pouze řidič vozidla si může uplatnit plnou sazbu 4 Kč za km. Výsledek se zaokrouhlí matematicky. Při uplatňování paušální sazby nemá povinnost poplatník nic dokládat nebo,

Tabulka 9 Navrhované sazby za km pro ČR (vlastní zpracování)

Dopravní prostředek	Paušální sazba za km
Osobní automobil nebo dodávka	4 Kč
Kolo a chůze	3 Kč
Hromadná doprava	3 Kč
Motocykl a moped	2,5 Kč
Spolujízda	1 Kč

b) pokud poplatník nezvolí možnost uplatňování výdajů na dopravu do zaměstnání paušální sazbou, může zvolit uplatňování skutečnými výdaji, ale musí od nich doložit originální doklady od hromadné dopravy nebo od zakoupených pohonných hmot. V případě jestli se poplatník do zaměstnání dopravuje osobním automobilem, dodávkou, motocyklem nebo mopedem může uplatnit skutečné výdaje za předpokladu, že skutečné výdaje jsou vyšší než míra najetých km po vynásobení paušální sazbou. Tito poplatníci musí vést deník jízd a doložit stav tachometru ze začátku a z konce zdaňovacího období. Výsledek se zaokrouhlí matematicky. Při uplatňování skutečnými výdaji na dopravu do zaměstnání může poplatník urazit více než 25 km, což je limit u paušální sazby.

9.2 Dopad nezdanitelné položky na státní rozpočet ČR

V ČR je 5 011 000 pracujících osob. Podle výzkumu 83 % zaměstnanců s příjmy ze závislé činnosti, to potvrzuje i mé dotazníkové šetření, které vykázalo hodnotu 82,3 %, se kterou budu pracovat. Tedy je v ČR zhruba 4 124 053 zaměstnanců, kteří by si mohli odečíst od svého základu daně výdaje na dopravu do zaměstnání. Od této hodnoty však musíme odečíst část poplatníků, kteří v mém dotazníkovém šetření odpověděli, že používají k dopravě do zaměstnání firemní vozidlo, firemní svoz, nebo pobírají příspěvek na dopravu do zaměstnání od svého zaměstnavatele (celkem 8,6 %), protože tato část poplatníků nemá nárok si tuto nezdanitelnou položku odečíst od svého základu daně. Tedy v mém výpočtu bude vycházet z hodnoty 3 769 385 zaměstnanců. Pokud budeme brát v potaz průměrnou mzdu, která dosahuje nejnovější hodnoty 27 589 Kč. Můžeme v uvozovkách říct, že každý bude platit daň a nebude mít nulovou daňovou povinnost nebo nedosáhne daňového bonusu, to však ve skutečnosti nemůže být ani není pravda, ale pro můj výpočet, budu z této myšlenky vycházet.

Pro můj výpočet budu vycházet z paušálních sazeb, které jsem navrhl a z výsledků dotazníkového šetření, kde respondenti uváděli, jakým způsobem se dopravují do práce. Odpovědi, které nezapadali do výčtu tabulky (6,5 %) jsem upravil poměrně mezi ostatní možnosti, aby byl výpočet relativní. Podle paušálních sazeb a podle druhu dopravy do práce mi vyšla střední hodnota paušální sazby, se kterou budu pracovat a má hodnotu 3,234 Kč za km.

Dále musíme určit nejkratší vzdálenost do zaměstnání, kterou dotazované subjekty uvedly. Odpovědi, které opět nezapadali do výčtu tabulky (4,4%) jsem opět poměrně upravil mezi ostatní možnosti, aby byl výpočet relevantní. Pokud byla např. možnost 2 - 5 km počítal jsem se střední hodnotou 3,5 km. Z výpočtu mi vyšla střední hodnota, tedy vzdálenost, kterou dotazované subjekty dojíždějí denně do zaměstnání. Tato střední hodnota má hodnotu 10,3395 km. Podle znění nezdanitelné položky se počítá jen každý denně plně ujetý km, tedy budeme počítat s hodnotou 10 km.

Poslední věc, kterou k závěrečnému výpočtu potřebujeme je počet odpracovaných dnů. Pracovní fond roku 2017 je 260 dnů od této hodnoty odečtu minimální počet dnů dovolené což je podle zákoníku práce v ČR 20 dnů. Tedy pro náš výpočet použijeme hodnotu 240 pracovních dnů.

Výpočet nezdánitelné položky pro jednu osobu

$$(2\,400\text{ km} (10\text{ km} * 240\text{ pracovní dnů}) * 3,234\text{ Kč/km}) = 7\,762\text{ Kč}$$

Celkový dopad nezdánitelné položky pro státní rozpočet ČR

$$(7\,762\text{ Kč} * 3\,769\,385\text{ zaměstnanců}) * 0,15\text{ (daň z příjmu)} = 4\,388\,694\,956\text{ Kč}$$

Tedy celkový dopad nezdánitelné položky na státní rozpočet ČR by byl podle mého dotazníkové šetření - 4 388 694 956 Kč.

ZÁVĚR

Doprava do zaměstnání je běžnou součástí života většiny zaměstnanců, která každý měsíc ukrojí nemalou část z jejich rozpočtů. V současné době ČR dovoluje odečítat výdaje za dopravu pouze u osob, které mají příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu za předpokladu, že nepoužívají odpočet ve formě paušální výdajů. Ale již nedovoluje odečítat výdaje na dopravu do zaměstnání osobám, které mají příjmy ze závislé činnosti. Proto, v mé diplomové práci navrhuji způsob, jak by si tito zaměstnanci mohli odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání od svého základu daně ve formě nezdaniitelné položky, která by se implementovala do české daňové legislativy.

Cílem mé diplomové práce, bylo navrhnout právní úpravu této nezdaniitelné položky tak, aby byla spravedlivá, a aby byla udržitelná pro státní rozpočet ČR.

V teoretické části jsem seznamoval čtenáře s primární problematikou daní z příjmů fyzických osob a uvedl možnosti, jak nyní ČR, nebo zaměstnavatelé podporují dopravu do zaměstnání svým občanům/zaměstnancům, tyto získané informace jsem srovnával s jinými vybranými evropskými zeměmi, u kterých již funguje mnoho let odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání ve formě nezdaniitelné položky.

V praktické části jsem analyzoval tyto výdaje na dopravu českých domácností na základě statistiky rodinných účtů, které vydává Český statistický úřad. V další části jsem uváděl výsledky z mého dotazníkového šetření, které bylo navrženo přesně tak, aby mi pomohlo pochopit problematiku dopravy do zaměstnání českých občanů, včetně jejího způsobu a nákladovosti, a také, abych podle získaných odpovědí mohl vytvořit právní úpravu nezdaniitelné položky a odhadnout tak možný dopad této nezdaniitelné položky na státní rozpočet ČR, čímž končila i má praktická část.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Borgis [online]. 2017. [cit. 2017-02-24]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/399168-urady-zacaly-poskytovat-prispevek-na-dojizdeni-do-prace-az-3500-kc-mesicne.html>
- [2] BOSETTI, Simone. PolicyRecommendations: for EU Sustainable Mobility ConceptsBased on CIVITAS Experience. 1st ed. Freiburg: ICLEI - LocalGovernmentsforSustainability, 2014, 66 s. ISBN 978-80-86502-77-9.
- [3] BundesministeriumfürFinanzen [online]. 2017. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <https://www.bmf.gv.at/steuern/fahrzeuge/kilometergeld.html>
- [4] CCI Paris Ile-de-France [online]. 2017. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.entreprises.cci-paris-idf.fr/web/reglementation/developpement-entreprise/droit-fiscal/frais-professionnels-deduction-forfaitaire-ou-frais-reels>
- [5] Český statistický úřad [online]. 2017. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statistika-rodinnych-uctu-metodika>
- [6] Český statistický úřad [online]. 2017. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2016/12/csu-od-ledna-2017-chysta-novinky-ve-statistice-rodinnych-uctu/>
- [7] Český statistický úřad [online]. 2017. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/vykazy/statistika_rodinnych_uctu/
- [8] Daně 2016 a předpisy související s přehledy změn. 16. vyd. Olomouc: Anag, 2016, 1 423 s. ISBN 978-80-7554-006-5.
- [9] DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer, 2016, 327 s. ISBN 978-80-7552-035-7.
- [10] DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014. 1. vyd. Praha: Linde, 2013, 327 s. ISBN 978-80-7201-916-8.
- [11] Economia [online]. 2017. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/finance/prispevek-na-dojizdeni-do-prace/r~f096cfd0257511e6a3e5002590604f2e/?redirected=1488198463>
- [12] Economia [online]. 2017. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-19126600-cim-lze-snizit-dan>

- [13] EISLER, Jan, Jaromír KUNST a František ORAVA. *Ekonomika dopravního systému*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2011, 284 s. ISBN 978-80-245-1759-9.
- [14] Eurodaně [online]. 2015. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://www.eurodane.cz/novinky/doprava-do-prace-na-naklady-zamestnavatele/>
- [15] Finanz-Ratgeber Österreich [online]. 2017. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <https://finanzierung.or.at/kilometergeld/>
- [16] HOVORKA, Miloš. *Jak správně a optimálně zdaňovat své příjmy*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2005, 268 s. ISBN 80-7208-495-X.
- [17] HOFSTADLER, Hannes and Ronald HEINRICH. *Expatriate Management*. 1st ed. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2010, 159 s. ISBN 978-80-7204-700-0.
- [18] impotsurlerevenu [online]. 2017. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://impotsurlerevenu.org/impot-les-baremes/1108-baremes-kilometriques-2016.php>
- [19] iPodnikatel [online]. 2014. [cit. 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Dane-v-podnikani/prijmy-osvobozene-od-dane-z-prijmu-fyzickych-osob.html>
- [20] Jak podnikat [online]. 2017. [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/termin-podani-danoveho-priznani.php>
- [21] Jak podnikat [online]. 2017. [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/prijmy-z-podnikani.php>
- [22] Jak podnikat [online]. 2017. [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/cestovni-nahrady.php>
- [23] Leparticulier [online]. 2017. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: http://www.leparticulier.fr/jcms/c_47811/frais-de-transport-du-domicile-au-travail-les-frais-deductibles
- [24] Mafra [online]. 2017. [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/co-vy-na-to-coz-si-odecist-dopravu-do-prace-z-dani-fui-/p_dane.aspx?c=A130813_112335_p_dane_zuk
- [25] Mafra [online]. 2017. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/urad-prace-rozsiril-prispevek-na-dojizdeni-nezamestnanych-do-prace-1pu-/ekonomika.aspx?c=A160714_091142_ekonomika_jvl

- [26] MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1. 1. 2016. 25. vyd. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.
- [27] Mladá fronta [online]. 2017. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/slevy-na-dani/>
- [28] PELC, Vladimír. Daně z příjmů 2016 s komentářem. 16. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2016, 1 039 s. ISBN 978-80-7554-011-9.
- [29] Podnikatel [online]. 2017. [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/nezdanitelne-casti-zakladu-dane-2016/>
- [30] Profi společnosti [online]. 2013. [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.profispolecnosti.cz/rady-zkusenosti/404-funkce-dani>
- [31] SlidePlayer [online]. 2017. [cit. 2017-01-12]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/1933208/>
- [32] Steuern [online]. 2017. [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: <https://www.steuern.de/entfernungspauschale.html>
- [33] ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru. 6. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde Praha, 2013, 386 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- [34] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13. vyd. Praha: VOX, 2016, 393 s. ISBN 978-80-87480-44-1.
- [35] VYBÍHAL, Václav. Zdaňování příjmů fyzických osob 2005: praktický průvodce. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 222 s. ISBN 80-247-1232-6.
- [36] ZAJÍČKOVÁ, Miroslava, Radim BOHÁČ a Igor VEČEŘ. Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace. 1. vyd. Praha: Leges, 2012, 470 s. ISBN 978-80-87576-21-2

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DZD	Dílčí základ daně
EU	Evropská unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fyzická osoba
Kč	Koruna česká
Km	Kilometr
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SRÚ	Statistika rodinných účtů
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o daních z příjmů
€	Euro
%	Procento

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Soustava daní ČR (SlidePlayer, 2017)	15
--	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Konstrukce základu daně a výpočet daňové povinnosti poplatníka FO (Dvořáková, 2016, s. 68)	20
Tabulka 2 Slevy na dani (Mladá fronta, 2017)	27
Tabulka 3 Daňové zvýhodnění na dítě (Mladá fronta, 2017)	28
Tabulka 4 Určování výše příspěvku na dojíždění do práce (Borgis, 2017).....	31
Tabulka 5 Oficiální sazby za kilometr platné od roku 2015 (Finanz- RatgeberÖsterreich, 2017).....	36
Tabulka 6 Sazby za kilometr pro osobní automobily (Impotsurlerevenu, 2017)	40
Tabulka 7 Sazby za kilometr pro Motocykly (Impotsurlerevenu, 2017).....	40
Tabulka 8 Sazby za kilometr pro Elektrická zařízení s výkonem > 50 cm ³ (Impotsurlerevenu, 2017)	40
Tabulka 9 Navrhované sazby za km pro ČR (vlastní zpracování)	64

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Srovnání čistých peněžních příjmů a čistých peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017)	47
Graf 2 Struktura čistých spotřebních peněžních výdajů mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017)	48
Graf 3 Srovnání výdajů na dopravu mezi lety 2006 – 2015 (vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017).....	49
Graf 4 Otázka č. 1 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	51
Graf 5 Otázka č. 2 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	52
Graf 6 Otázka č. 3 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	53
Graf 7 Otázka č. 4 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	53
Graf 8 Otázka č. 5 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	54
Graf 9 Otázka č. 6 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	55
Graf 10 Otázka č. 7 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	56
Graf 11 Otázka č. 8 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	56
Graf 12 Otázka č. 9 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	57
Graf 13 Otázka č. 10 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	58
Graf 14 Otázka č. 11 (vlastní zpracování dle dotazníkového šetření, 2017)	59

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Dotazník pro občany ČR

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK PRO OBČANY ČR

12. 4. 2017

Dotazník: Odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání od základu daně

Dotazník: Odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání od základu daně

Vážená paní, Vážený pane,
v rámci mé diplomové práce „Odpočet výdajů na dopravu do zaměstnání od základu daně“ provádím dotazníkové šetření, které je zaměřeno na dopravu osob s příjmy ze závislé činnosti do zaměstnání. Tento dotazník je určen pouze pro občany ČR.
Tímto Vás prosím o jeho vyplnění. Tento dotazník je anonymní.
Bc. Jakub Končítík

1. Myslíte si, že lze v jiných zemích EU odečíst výdaje na dopravu do zaměstnání od základu daně?

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

2. Pokud jste na předchozí otázku odpověděli Ano, tak v jaké zemi EU?

3. Mám příjmy (jiné příjmy než z nabídky prosím neberte v úvahu):

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Ze závislé činnosti (zaměstnanec)

Ze samostatné činnosti (OSVČ)

Příjmy z nájmu

Nezaměstnaný

4. Pokud máte příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu uplatňujete výdaje:

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Paušální částkou

Ve skutečné výši + výdaji na auto podle skutečného využití

Ve skutečné výši + paušálem na dopravu

5. Jak se dopravujete do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*

- Soukromým automobilem, dodávkou (řidič)
- Soukromým automobilem, dodávkou (spolujízda)
- Firemním automobilem, dodávkou
- Hromadnou dopravou
- Motorkou, mopedem, skútreem atd.
- Pešky
- Na kole
- Lodí
- Letadlem
- Firemním svozem
- Jiné: .....

6. Jaká je vaše vzdálenost (nejkratší cestou) do zaměstnání? Pokud máte více zaměstnání, vyplňte prosím více vzdáleností. (pouze pro zaměstnance)*Zaškrtněte všechny platné možnosti.*

- 0 - 2 km
- 2 - 5 km
- 5 - 10 km
- 10 - 20 km
- 20 - 30 km
- 30 - 50 km
- Více než 50 km
- Těžko říct, mám turnusové práce
- Jiné: .....

7. Kolik průměrně měsíčně utratíte za dopravu do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)*Označte jen jednu elipsu.*

- 0 Kč
- 0 - 100 Kč
- 100 - 200 Kč
- 200 - 500 Kč
- 500 - 1000 Kč
- 1000 - 2000 Kč
- 2000 - 4000 Kč
- Nad 4 000 Kč
- Nepočítám to

8. Pobíráte příspěvek na dojíždění do zaměstnání od úřadu práce ČR? (pouze pro zaměstnance)*Označte jen jednu elipsu.*

- Ano
- Ne

9. Pobíráte od svého zaměstnavatele příspěvek na dopravu do zaměstnání? (pouze pro zaměstnance)*Označte jen jednu elipsu.* Ano Ne**10. Pokud by jste dostali lepší pracovní nabídku v jiné lokalitě do jaké vzdálenosti by jste byli ochotni dojíždět? (pouze pro zaměstnance)***Označte jen jednu elipsu.* Do 5 km 5 - 10 km 10 - 20 km 20 - 30 km 30 - 50 km Více než 50 km Své zaměstnání bych neměnil/la**11. Proti osobám, které mají příjmy ze samostatné činnosti nebo příjmy z nájmu jsou zaměstnanci ve věci odečtu výdajů na dopravu do zaměstnání od základ daně znevýhodněni. Souhlasíte s tímto tvrzením? Svou odpověď prosím zdůvodněte.**

Používá technologii

